

UNIA EUROPEJSKA

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

działanie 2.1 „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie” ZPORR
„Pracodawca - Pracownik, inwestycja w kapitał ludzki” – Projekt współfinansowany przez Unię Europejską oraz budżet państwa

Dr Justyna Godlewska

Projekt badawczy „Pracodawca – Pracownik, inwestycja w kapitał ludzki”

Opracowanie nt.
*Sytuacja demograficzna, społeczna
i ekonomiczna subregionu płockiego
w świetle analizy danych zastanych*

Projekt realizowany w ramach działania 2.1 ZPORR
„Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego
ryнку pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w
regionie”

Warszawa 2008

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Sytuacja demograficzna	
Sytuacja demograficzna poszczególnych powiatów	4
Powiat gostyniński	4
Powiat płocki	7
Miasto Płock	9
Powiat sierpecki	12
Sytuacja demograficzna subregionu	15
2. Sytuacja ekonomiczna	18
Sytuacja ekonomiczna poszczególnych powiatów	18
Powiat gostyniński	18
Powiat płocki	20
Miasto Płock	23
Powiat sierpecki	25
Sytuacja ekonomiczna subregionu	27
3. Sytuacja społeczna	31
Sytuacja społeczna poszczególnych powiatów	31
Powiat gostyniński	31
Powiat płocki	34
Miasto Płock	38
Powiat sierpecki	43
Sytuacja społeczna subregionu	46
4. Wnioski	50
5. Źródła	51
6. Aneksy	52

Wprowadzenie¹

Wyróżniony na potrzeby badania subregion płocki (stanowiący część podregionu ciechanowsko-płockiego) położony jest w północno-zachodniej części województwa mazowieckiego i zajmuje ogólną powierzchnię **3 351 km²**. W skład subregionu wchodzi następujące cztery powiaty: **gostyniński, płocki, sierpecki i miasto Płock** (na prawach powiatu).

- A. **Powiat gostyniński** położony jest w zachodniej części województwa mazowieckiego, zajmuje powierzchnię **615 km²** i składa się z **5 gmin** – czterech gmin wiejskich: Gostynin, Pacyna, Sanniki, Szczawin Kościelny i gminy miejskiej: Gostynin. Powiat obejmuje 174 miejscowości (w tym 1 miasto). Siedzibą starostwa powiatowego jest miasto Gostynin.
- B. W skład **powiatu płockiego**, zajmującego powierzchnię **1 796 km²** (największa powierzchnia wśród wszystkich czterech powiatów w subregionie) wchodzi **15 gmin** – trzy gminy miejsko-wiejskie: Drobin, Gąbin, Wyszogród i dwanaście gmin wiejskich: Bielsk, Bodzanów, Brudzeń Duży, Bulkowo, Łąck, Mała Wieś, Nowy Duninów, Radzanowo, Słubice, Słupno, Stara Biała, Staroźreby. Powiat obejmuje w sumie 473 miejscowości (w tym 3 miasta). Siedzibą starostwa powiatowego jest miasto Płock.
- C. **Miasto Płock** zajmuje powierzchnię **88 km²** (najmniejsza powierzchnia wśród czterech powiatów w subregionie) i położone jest w centralnym punkcie powiatu płockiego.
- D. **Powiat sierpecki** zajmuje powierzchnię **852 km²** i składa się z **7 gmin** – sześciu gmin wiejskich: Gozdowo, Mochowo, Rościszewo, Sierpc, Szczutowo, Zawidz i jednej gminy miejskiej: Sierpc. Powiat obejmuje w sumie 242 miejscowości (w tym 1 miasto). Siedzibą starostwa powiatowego jest miasto Sierpc.

¹ Jeżeli nie zaznaczono inaczej, wszystkie dane w raporcie pochodzą z Bazy Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego i odnoszą się do 2007 roku.

1. Sytuacja demograficzna

1.1. Sytuacja demograficzna poszczególnych powiatów

Poniżej zostały przedstawione najważniejsze dane odnoszące się do sytuacji demograficznej czterech powiatów tworzących subregion płocki. Pod uwagę wzięte zostały takie wskaźniki jak: liczba ludności zamieszkującej faktycznie na obszarze powiatu z podziałem na płeć; struktura wiekowa ludności z podziałem na płeć, struktura wykształcenia ludności z podziałem na płeć, przyrost naturalny, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych, przyrost rzeczywisty. Wszystkie prezentowane dane pochodzą z Bazy Danych Regionalnych GUS i odnoszą się do roku 2007. Wyjątek stanowi struktura wykształcenia ludności, gdzie najbardziej aktualne dane pochodzą z wyników Narodowego Spisu Powszechnego 2002 i dlatego też w dalszych analizach przyjęto te wartości.

1.1.1. Powiat gostyniński

W powiecie gostynińskim, według stanu na 31 XII 2007 r. zamieszkiwało faktycznie **46 989** osób, z czego **24 154 (51,4%)** stanowiły kobiety, a **22 835 (48,6%)** mężczyźni². Większość ludności powiatu – **59,3% zamieszkiwało na wsi**.

Strukturę wiekową mieszkańców powiatu z podziałem na płeć przedstawia tabela 1., natomiast udziały poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie ludności zostały zaprezentowane na wykresie 1.

² Na terenie powiatu zameldowane były **47 104** osoby, z czego **24 221 (51,4%)** stanowiły kobiety, a **22 883** mężczyźni (48,6%).

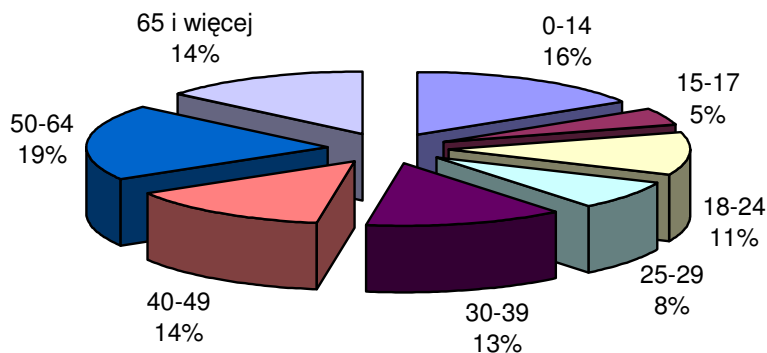
Tab. 1. Struktura wiekowa ludności powiatu gostynińskiego w podziale na płeć w 2007 r.

Grupa wiekowa	Liczba ludności w danej grupie wieku - ogółem	W tym liczba kobiet (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)	W tym liczba mężczyzn (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)
0-14	7 588	3 644 (48,0)	3 944 (52,0)
15-17	2 136	1 081 (50,6)	1 055 (49,4)
18-24	5 152	2 514 (48,8)	2 638 (51,2)
25-29	3 586	1 667 (46,5)	1 919 (53,5)
30-39	6 233	3 029 (48,6)	3 204 (51,4)
40-49	6 449	3 303 (51,2)	3 146 (48,8)
50-64	9 373	4 861 (51,9)	4 512 (48,1)
65 i więcej	6 472	4 055 (62,7)	2 417 (37,3)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W powyższym zestawieniu widać wyraźnie charakterystyczną zależność – w starszych grupach wiekowych – od przedziału 40-49, zaczynają liczebnie przeważać kobiety, a przewaga ta powiększa się wraz z wiekiem.

Wykres 1. Struktura wiekowa ludności powiatu gostynińskiego w 2007 r.

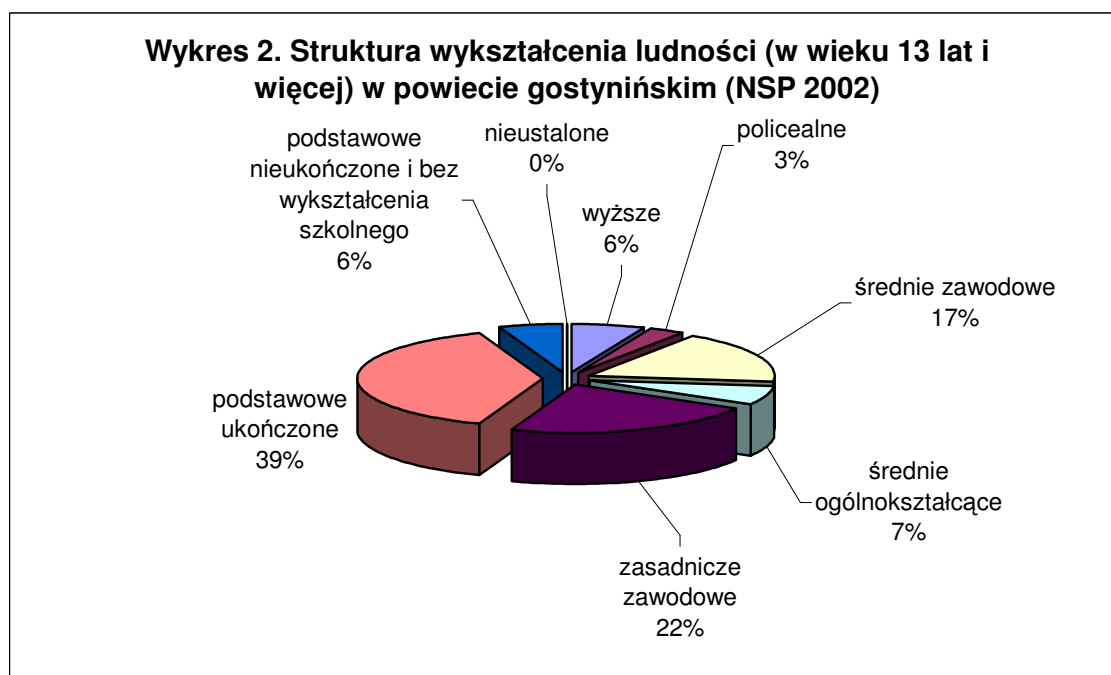
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W 2007 r. udziały osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym (18-59 – kobiety, 18-64 – mężczyźni) i poprodukcyjnym (60 lat i więcej – kobiety, 65 lat i więcej – mężczyźni) przedstawiały się następująco:

- wiek przedprodukcyjny – 20,7% ogółu ludności
- wiek produkcyjny – 62,9% ogółu ludności
- wiek poprodukcyjny – 16,4% ogółu ludności

Wskaźnik obciążenia demograficznego (ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym) wyniósł w 2007 r. w powiecie gostyńskim **58,9**.

Poniżej ukazano strukturę ludności powiatu (w wieku 13 lat i więcej) ze względu na poziom wykształcenia.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Przyrost naturalny w 2007 r. w powiecie gostyńskim był ujemny i wyniósł: – **29 osób**. Podobnie, saldo migracji wewnętrznych i migracji zagranicznych na pobyt stały osiągnęło wskaźniki ujemne: odpowiednio: - **75 osób** i - **8 osób** (razem saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych wyniosło: - **83 osoby**), co oznaczało, że przyrost rzeczywisty także był ujemny i wyniósł: - **112 osób**.

1.1.2. Powiat plocki

W powiecie plockim, według stanu na 31 XII 2007 r. zamieszkiwało faktycznie **106 769** osób, z czego **53 764** (50,4%) stanowiły kobiety, zaś **53 005** (49,6%) mężczyźni³. Powiat ten charakteryzuje się szczególnie dużym udziałem ludności zamieszkującej na wsi; w 2007 r. było to **90,8%**. Strukturę wiekową mieszkańców powiatu z podziałem na płeć przedstawia tabela 2., natomiast udziały poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie ludności – wykres 3.

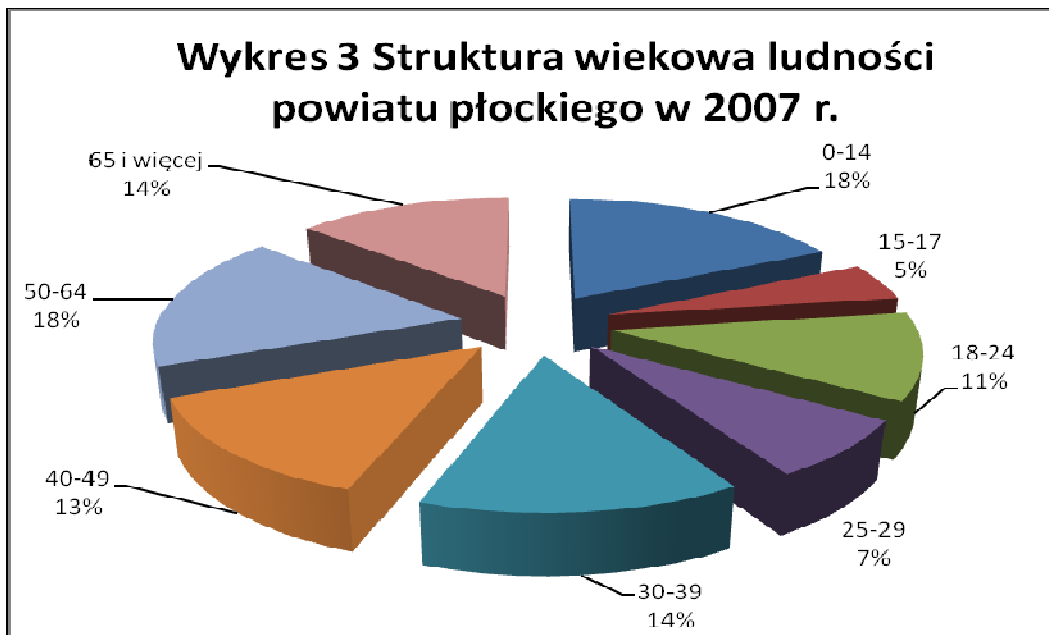
Tab. 2. Struktura wiekowa ludności powiatu plockiego w podziale na płeć w 2007 r.

Grupa wiekowa	Liczba ludności w danej grupie wieku - ogółem	W tym liczba kobiet (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)	W tym liczba mężczyzn (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)
0-14	19 080	9 262 (48,5)	9 818 (51,5)
15-17	5 175	2 452 (47,4)	2 723 (52,6)
18-24	11 918	5 756 (48,3)	6 162 (51,7)
25-29	7 968	3 809 (47,8)	4 159 (52,2)
30-39	15 072	7 279 (48,3)	7 793 (51,7)
40-49	14 340	6 881 (48,0)	7 459 (52,0)
50-64	18 752	9 453 (50,4)	9 299 (49,6)
65 i więcej	14 464	8 872 (61,3)	5 592 (38,7)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W powyższym zestawieniu także uwidacznia się charakterystyczna zależność – w starszych grupach wiekowych – w tym wypadku od przedziału 50-64, zaczynają liczebnie przeważać kobiety, a przewaga ta powiększa się wraz z wiekiem.

³ Na terenie powiatu zameldowanych było **107 468** osób, z czego **54 200** (50,4%) stanowiły kobiety, a **53 268** mężczyźni (49,6%).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

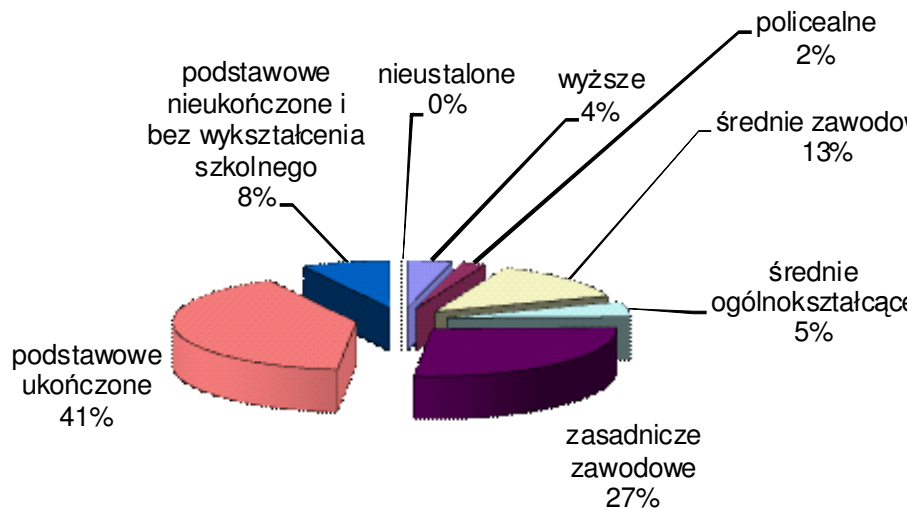
W 2007 r. udziały osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym (18-59 – kobiety, 18-64 – mężczyźni) i poprodukcyjnym (60 lat i więcej – kobiety, 65 lat i więcej – mężczyźni) przedstawiały się następująco:

- wiek przedprodukcyjny – 22,7% ogółu ludności
- wiek produkcyjny – 61,5% ogółu ludności
- wiek poprodukcyjny – 15,8% ogółu ludności

Wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął w powiecie plockim wartość **62,6**.

Poniżej ukazano strukturę ludności powiatu (w wieku 13 lat i więcej) ze względu na poziom wykształcenia.

Wykres 4. Struktura wykształcenia ludności (w wieku 13 lat i więcej) w powiecie plockim (NSP 2002)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W 2007 r. zanotowano w powiecie plockim ujemny przyrost naturalny, który wyniósł: **- 86 osób**. Saldo migracji wewnętrznych było dodatnie i ukształtowało się na poziomie **+ 417 osób**, natomiast saldo migracji zagranicznych osiągnęło wartości ujemne: **- 9 osób**. Zatem saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ujmowane razem wyniosło **+ 408 osób**. Oznacza to, że przyrost rzeczywisty dla powiatu plockiego był dodatni i wyniósł: **+ 322 osoby**.

1.1.3. Miasto Płock

Na koniec 2007 r. (31 XII) Płock liczył sobie **126 968** faktycznie zamieszkujących osób, z czego **66 360** (52,3%) stanowiły kobiety, natomiast **60 608** (47,7%) mężczyźni⁴.

Strukturę wiekową mieszkańców miasta Płocka z podziałem na płeć przedstawia tabela 3., natomiast na wykresie 5. ukazano udziały poszczególnych grup wiekowych wśród ogółu ludności.

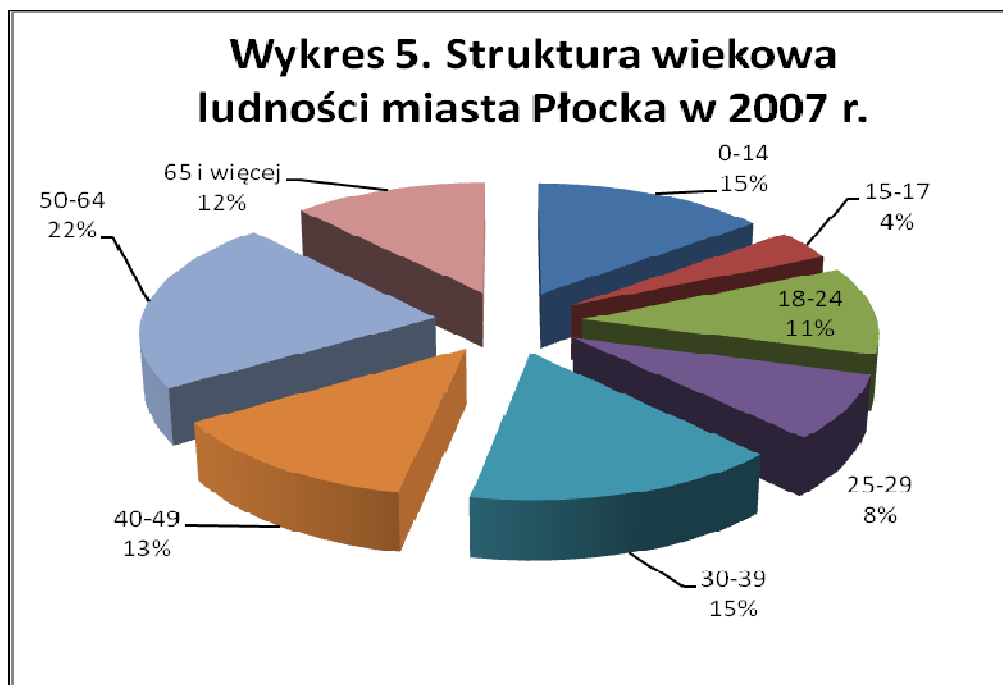
⁴ Na terenie powiatu zameldowanych było **125 720** osób, z czego **65 702** (52,3%) stanowiły kobiety, a **60 018** mężczyźni (47,7%).

Tab. 3. Struktura wiekowa ludności miasta Płocka w podziale na płeć w 2007 r.

Grupa wiekowa	Liczba ludności w danej grupie wieku - ogółem	W tym liczba kobiet (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)	W tym liczba mężczyzn (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)
0-14	18 304	8 980 (49,1)	9 324 (50,9)
15-17	4 850	2 359 (48,6)	2 491 (51,4)
18-24	14 155	6 963 (49,2)	7 192 (50,8)
25-29	10 494	5 116 (48,8)	5 378 (51,2)
30-39	19 519	9 594 (49,2)	9 925 (50,8)
40-49	16 557	8 653 (52,3)	7 904 (47,7)
50-64	27 904	15 409 (55,2)	12 498 (44,8)
65 i więcej	15 185	9 286 (61,2)	5 899 (38,8)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W powyższym zestawieniu widać wyraźnie charakterystyczną zależność – w starszych grupach wiekowych – od przedziału 40-49, zaczynają liczebnie przeważać kobiety, a przewaga ta powiększa się wraz z wiekiem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

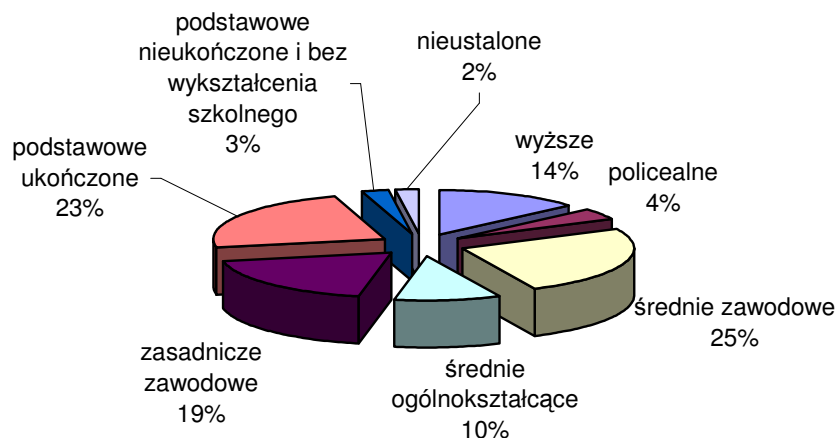
W 2007 r. udziały osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym (18-59 – kobiety, 18-64 – mężczyźni) i poprodukcyjnym (60 lat i więcej – kobiety, 65 lat i więcej – mężczyźni) przedstawiały się następująco:

- wiek przedprodukcyjny – 18,2% ogółu ludności
- wiek produkcyjny – 66,8% ogółu ludności
- wiek poprodukcyjny – 15,0% ogółu ludności

Wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął w Płocku wartość **49,7**.

Poniżej ukazano strukturę ludności miasta Płocka (w wieku 13 lat i więcej) ze względu na poziom wykształcenia.

Wykres 6. Struktura wykształcenia ludności (w wieku 13 lat i więcej) miasta Płocka (NSP 2002)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Przyrost naturalny w Płocku w 2007 r. był dodatni i wyniósł **+ 77 osób**. Z kolei zarówno saldo migracji wewnętrznych, jak i zagranicznych na pobyt stały osiągnęło wynik ujemny, odpowiednio: **- 591** i **- 30** osób (razem saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych wyniosło: **- 621 osób**). Wynika z tego, że przyrost rzeczywisty także przyjął wartość ujemną i wyniósł: **- 544 osoby**.

1.1.4. Powiat sierpecki

W powiecie sierpeckim, według stanu na 31 XII 2007r. zamieszkiwało faktycznie **53 498** osób, z czego **27 412** (51,2%) stanowiły kobiety, a **26 086** mężczyźni (48,8%)⁵. Przeważająca część ludności – **65,2% zamieszkiwała na wsi**.

Strukturę wiekową mieszkańców powiatu z podziałem na płeć przedstawia tabela 4., natomiast na wykresie 7. ukazano udziały poszczególnych grup wiekowych wśród ogółu ludności.

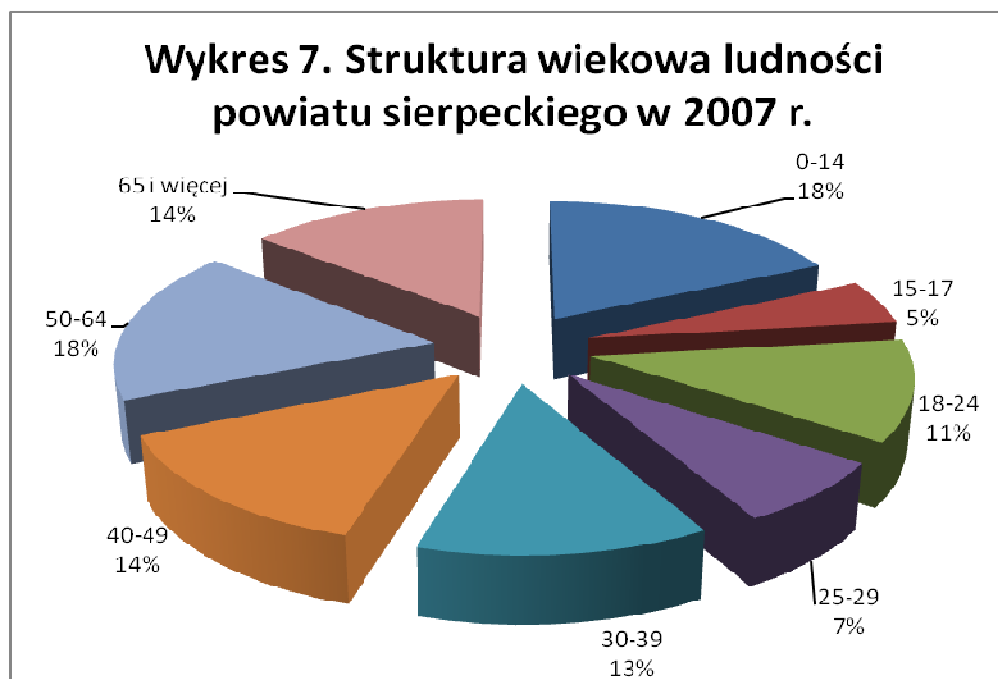
⁵ Na terenie powiatu zameldowanych było **54 014** osób, z czego **27 746** (51,4%) stanowiły kobiety, a **26 268** mężczyźni (48,6%).

Tab. 4. Struktura wiekowa ludności powiatu sierpeckiego w podziale na płeć w 2007 r.

Grupa wiekowa	Liczba ludności w danej grupie wieku - ogółem	W tym liczba kobiet (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)	W tym liczba mężczyzn (udział w % wśród ogółu ludności w danej grupie wieku)
0-14	9 653	4 666 (48,3)	4 987 (51,7)
15-17	2 710	1 375 (50,7)	1 335 (49,3)
18-24	6 122	2 990 (48,8)	3 132 (51,2)
25-29	3 908	1 884 (48,2)	2 024 (51,8)
30-39	6 810	3 304 (48,5)	3 506 (51,5)
40-49	7 458	3 640 (48,8)	3 818 (51,2)
50-64	9 363	4 837 (51,7)	4 526 (48,3)
65 i więcej	7 474	4 716 (63,1)	2 758 (36,9)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W powyższym zestawieniu widać wyraźnie charakterystyczną zależność – w starszych grupach wiekowych – od przedziału 50-64, zaczynają liczebnie przeważać kobiety, a przewaga ta powiększa się wraz z wiekiem.

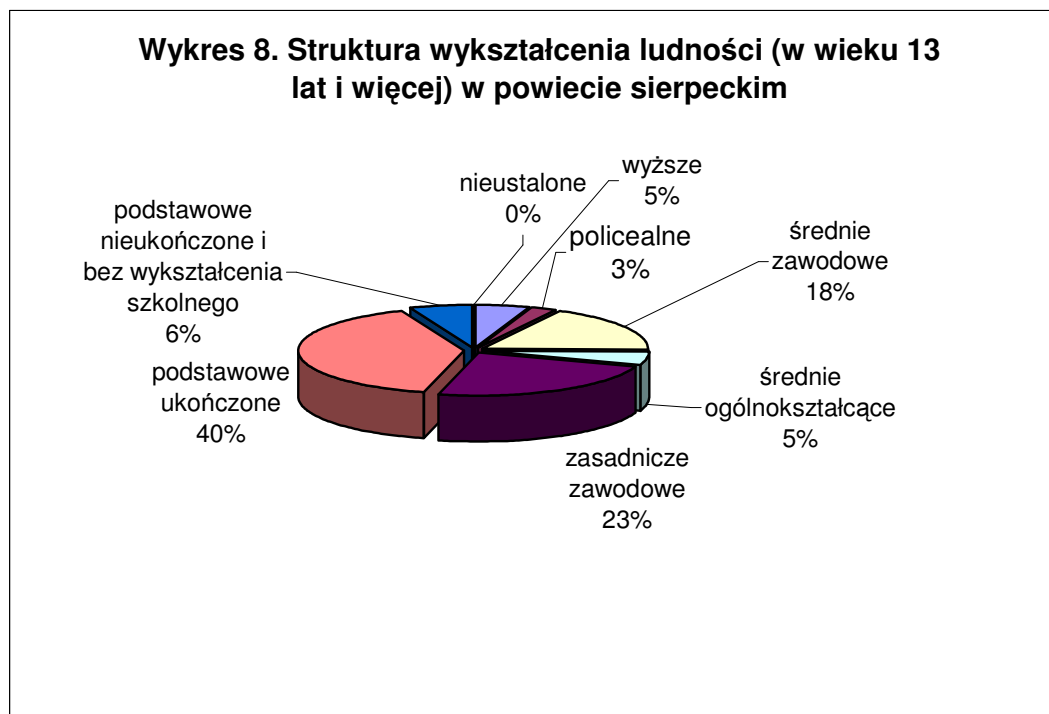
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W 2007 r. udziały osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym (18-59 – kobiety, 18-64 – mężczyźni) i poprodukcyjnym (60 lat i więcej – kobiety, 65 lat i więcej – mężczyźni) przedstawiały się następująco:

- wiek przedprodukcyjny – 23,1% ogółu ludności
- wiek produkcyjny – 60,7% ogółu ludności
- wiek poprodukcyjny – 16,2% ogółu ludności

Wskaźnik obciążenia demograficznego osiągnął w powiecie sierpeckim wartość **64,7**.

Poniżej ukazano strukturę wykształcenia ludności (w wieku 13 lat i więcej) w powiecie sierpeckim.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS

W 2007 r. w powiecie sierpeckim zanotowano ujemny przyrost naturalny: **-23 osoby**. Ujemne były także salda migracji wewnętrznych i zagranicznych, odpowiednio: **- 173 osoby** i **-2 osoby** (razem saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych wyniosło: **-175 osób**). Oznacza to, że przyrost rzeczywisty także był ujemny i przyjął wartość: **-198 osób**.

1.2. Sytuacja demograficzna subregionu

Poniżej przedstawiono zarówno wybrane dane demograficzne dla całego subregionu płockiego, jak też podsumowano ważniejsze porównania między powiatami wchodzącymi w skład subregionu.

Jak wskazano w poniższej tabeli, całkowita liczba ludności subregionu płockiego wyniosła w 2007 r. **334 224** osoby, z czego ponad połowę stanowiły kobiety. W powiecie płockim powyżej 90% ludności zamieszkiwało wieś, w powiecie sierpeckim takich osób było blisko dwie trzecie, a w powiecie gostyńskim prawie 60%. Analizując sytuację demograficzną, należy zwrócić uwagę na ujemną dla subregionu wartość wskaźnika przyrostu naturalnego. Ze wszystkich czterech powiatów, jedynie w Płocku przyrost naturalny był dodatni. W każdym z analizowanych powiatów saldo migracji zagranicznych na pobyt stały osiągnęło wartości ujemne

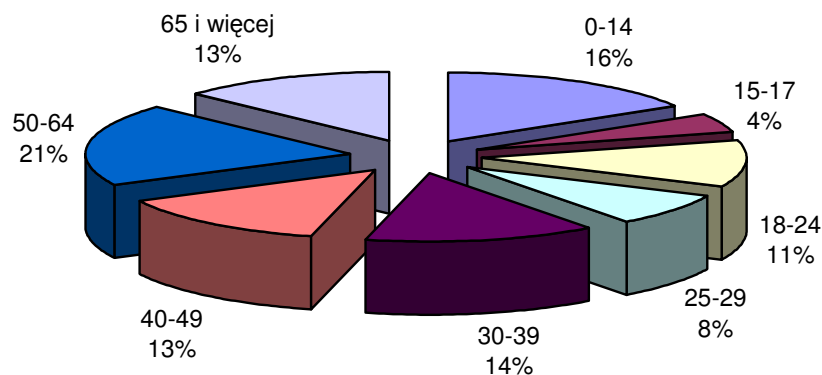
Tab. 5. Liczba ludności i przyrost naturalny w subregionie płockim w 2007 r.

Liczba ludności ogółem	Liczba kobiet (udział w %)	Liczba mężczyzn (udział w %)	Przyrost naturalny – liczba osób
334 224	171 690 (51,4)	162 534 (48,6)	- 61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Dopełnieniem tej krótkiej charakterystyki demograficznej jest poniższy wykres, na którym przedstawione zostały udziały poszczególnych grup wiekowych wśród ogółu ludności subregionu płockiego.

Wykres 9. Struktura wiekowa ludności subregionu płockiego w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W tabeli zestawiono wskaźniki obciążenia demograficznego w poszczególnych powiatach.

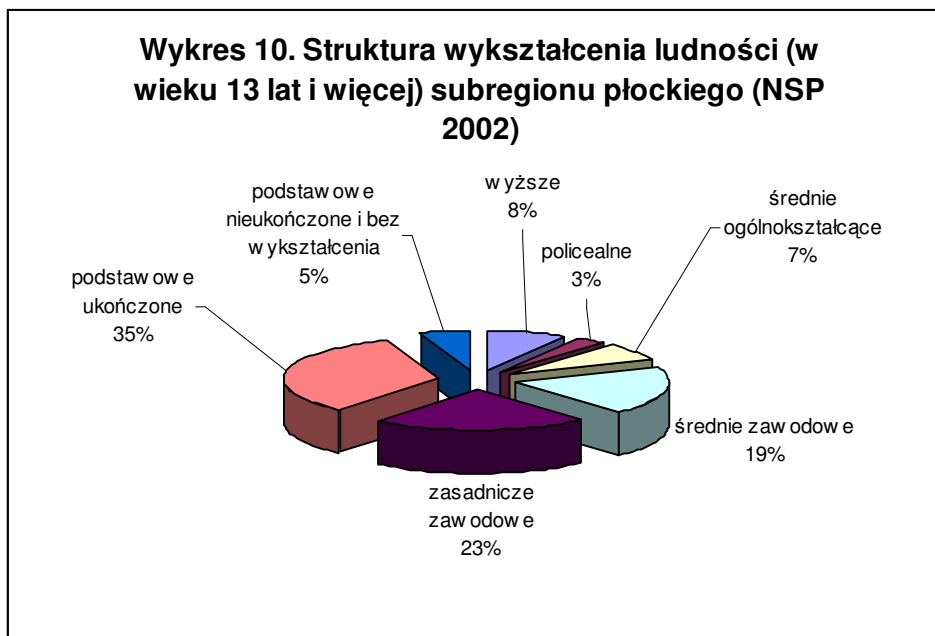
Tab. 6. Współczynniki obciążenia demograficznego w powiatach subregionu płockiego w 2007 r.

Nazwa powiatu	Wskaźnik
powiat gostyniński	58,9
powiat płocki	62,6
miasto Płock	49,7
powiat sierpecki	64,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Dane zawarte w tabeli, uwzględniając stosunek ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym, wskazują na wyraźnie najlepszą sytuację demograficzną w Płocku, natomiast najtrudniejszą – w powiecie sierpeckim i płockim.

Kolejny ważny wskaźnik sytuacji demograficzno-społecznej – strukturę wykształcenia ludności subregionu płockiego – ilustruje wykres 10.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Analizując przedstawione powyżej dane można odwołać się do wyników Narodowego Spisu powszechnego z 2002 r. uzyskanych dla całego województwa mazowieckiego. Struktura wykształcenia ludności (w wieku 13 lat i powyżej) województwa mazowieckiego przedstawiała się tam następująco:

- wykształcenie wyższe – 14%
- wykształcenie policealne – 4%
- wykształcenie średnie ogólnokształcące – 10%
- wykształcenie średnie zawodowe – 21%
- wykształcenie zasadnicze zawodowe – 19%
- wykształcenie podstawowe ukończone – 28%
- wykształcenie podstawowe nieukończone i bez wykształcenia – 4%.

Pod względem udziału ludności z wykształceniem wyższym i średnim sytuacja subregionu płockiego przedstawiała się znacznie gorzej niż w całym województwie mazowieckim, co związane było przede wszystkim z większymi odsetkami osób posiadających jedynie wykształcenie zasadnicze zawodowe i ukończone podstawowe. Z kolei porównując strukturę wykształcenia w poszczególnych powiatach, należy podkreślić zdecydowanie najlepszą sytuację pod tym względem poziomu osiągniętego przez ludność poziomu wykształcenia w Płocku, który znacząco przewyższa pozostałe powiaty jeśli chodzi

o odsetek osób z wykształceniem wyższym i średnim (liczony razem średnim ogólnokształcącym, średnim zawodowym i policealnym).

2. Sytuacja ekonomiczna

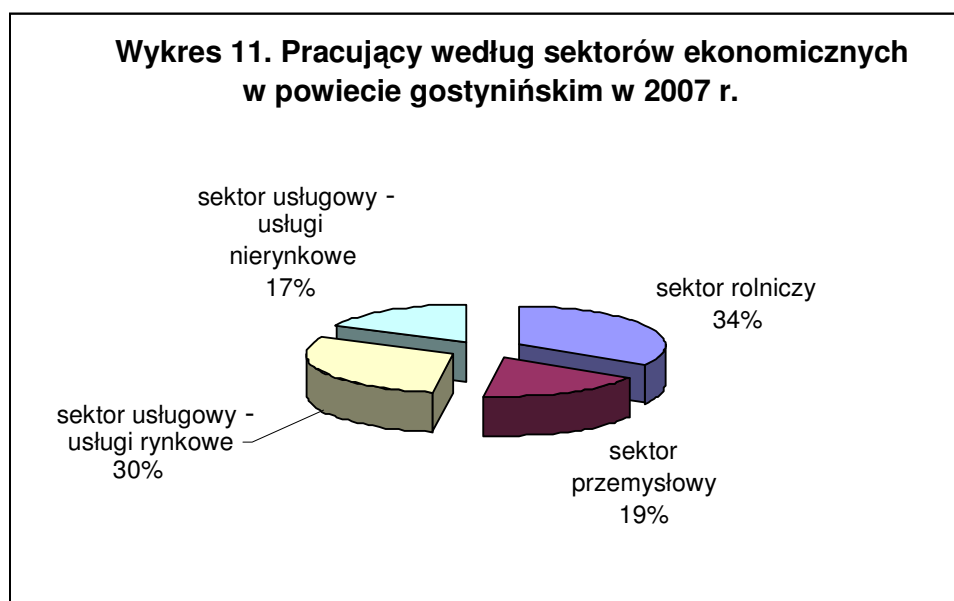
2.1. Sytuacja ekonomiczna poszczególnych powiatów

Za wskaźniki sytuacji ekonomicznej w powiatach, dla celów niniejszej analizy przyjęto zarówno te dotyczące sytuacji na rynku pracy – liczba i struktura zatrudnionych, stopa zatrudnienia, stopa bezrobocia, średnie zarobki; jak też związane z rozwojem gospodarczym – liczba i struktura podmiotów gospodarczych z uwzględnieniem ich wielkości oraz przynależności do sekcji PKD; liczba nowopowstałych i wyrejestrowanych firm. Należy w tym miejscu zauważyć, że zgodnie ze statystykami prowadzonymi przez Główny Urząd Statystyczny, przyjęto Polską Klasyfikację Działalności z 2004 r., pomimo obowiązującej obecnie z 2007 roku. Szczegółowy wykaz sekcji PKD 2004 został umieszczony w Aneksie.

2.1.1. Powiat gostyniński

Rynek pracy

Wśród ogółu ludności powiatu gostynińskiego, było 16 344 pracujących, co stanowiło **55,3% wszystkich osób w wieku produkcyjnym**. Poniższy wykres ukazuje strukturę pracującej ludności powiatu ze względu na sektor ekonomiczny.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Blisko połowa ludności powiatu gostyńskiego była zatrudniona w sektorze usługowym. Uwagę zwraca dość duży udział sektora rolniczego (ponad jedna trzecia wszystkich zatrudnionych) i stosunkowo niewielki odsetek pracujących w sektorze przemysłowym. W powiecie gostyńskim średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w 2007 r. wyniosło 2 178,12 PLN, co stanowiło **76,0% średniej krajowej**.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie gostyńskim wyniosła w 2007 r. **17,4%**. Kobiety stanowiły 57,1% populacji bezrobotnych. Najmłodszy bezrobotni, tj. w wieku 24 lata i poniżej stanowili 18,6% wszystkich bezrobotnych, natomiast razem grupa osób do 34 roku życia włącznie – 48,1%. Uwzględniając poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (40,9% wszystkich bezrobotnych) oraz zasadniczym zawodowym (24,7% wszystkich bezrobotnych). Wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, jedynie 15,1% miało prawo do zasiłku. Należy zauważyć, że aż 47,4% bezrobotnych pozostawało bez pracy rok bądź dłużej, a wśród nich blisko trzy czwarte (74,1%) powyżej dwóch lat. Dane⁶ za październik 2008 r., wskazują, że stopa bezrobocia rejestrowanego znacząco się obniżyła i wyniosła **12,9%** (zarejestrowanych było 2,9 tys. bezrobotnych).

Podmioty gospodarcze

W 2007 r. w powiecie gostyńskim zarejestrowanych było **3 168** podmiotów gospodarczych, z czego działających w sektorze prywatnym **96,1%**. Najwięcej odnotowano przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 9 osób – aż **94,9%** (3 005 podmiotów). Następne w kolejności były podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 4,2% (132 podmioty) i od 50 do 249 pracowników – 0,9% (29 podmiotów). W powiecie funkcjonowały jedynie 2 przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 249 pracowników. Poniższa tabela przedstawia strukturę funkcjonujących przedsiębiorstw ze względu na ich przynależność do określonej sekcji według PKD 2004. Nazwy poszczególnych sekcji zostały rozwinięte w aneksie. W tabeli podano jedynie ich oznaczenia (skrót) literowe.

⁶ Podawane w raporcie informacje o rozmiarach bezrobocia rejestrowanego w październiku 2008 r. pochodzą ze statystyk rynku pracy zamieszczonych na oficjalnej stronie internetowej Publicznych Służb Zatrudnienia: http://158.66.1.108/files/stat_files/strukt_1008.zip.

Tab. 7. Zarejestrowane podmioty gospodarcze w powiecie gostyńskim według sekcji PKD 2004 – dane za 2007 r.

Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)
A	209 (6,6)	F	364 (11,5)	K	290 (9,2)
B	1	G	1 186 (37,4)	L	71 (2,2)
C	7	H	66 (2,1)	M	97 (3,1)
D	212 (6,7)	I	179 (5,7)	N	175 (5,5)
E	3	J	90 (2,8)	O	218 (6,9)

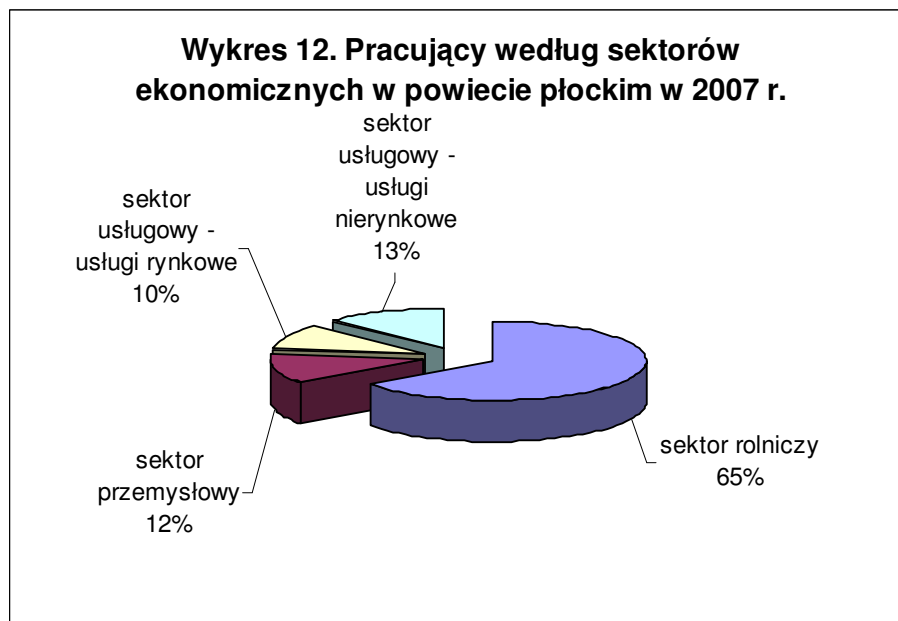
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Jak wynika z przedstawionych danych, najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działało w sektorze G - *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*, następnie zaś w sekcji F – *budownictwo* i w sekcji K – *obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej*. W 2007 r. w powiecie gostyńskim zarejestrowano 342 nowe podmioty gospodarcze, w tym tylko jeden w sektorze publicznym, najwięcej w sekcji G (37,1% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów). W tym samym czasie wyrejestrowano 241 podmiotów, również z największym udziałem sekcji G (40,7% wszystkich wyrejestrowanych podmiotów). Oznacza to, że w powiecie w **2007 r. przybyło netto 101 podmiotów gospodarczych**.

2.1.2. Powiat płocki

Rynek pracy

Wśród ogółu ludności w powiecie płockim było 23 941 pracujących, co stanowiło **36,5% osób w wieku produkcyjnym**. Poniższy wykres obrazuje udział poszczególnych sektorów ekonomicznych w strukturze zatrudnienia ludności powiatu płockiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Analizując strukturę zatrudnienia w powiecie płockim, zwraca uwagę przede wszystkim zdecydowana przewaga sektora rolniczego, obejmującego blisko dwie trzecie wszystkich pracujących. Na drugim miejscu pod względem liczby zatrudnionych plasuje się sektor usługowy, natomiast najmniej rozwinięty jest sektor przemysłowy. W powiecie płockim średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w 2007 r. wyniosło 2 368,58 PLN, co stanowiło **82,6% średniej krajowej**.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie płockim wyniosła w 2007 r. **21,7%**. Kobiety stanowiły 59,0% populacji bezrobotnych. Najmłodszy bezrobotni, tj. w wieku 24 lata i poniżej stanowili 18,9% wszystkich bezrobotnych, natomiast razem grupa osób do 34 roku życia łącznie – 50,2%. Uwzględniając poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę tworzyły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (40,7% wszystkich bezrobotnych) oraz zasadniczym zawodowym (30,3% wszystkich bezrobotnych). Wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, jedynie 13,2% miało prawo do zasiłku. 55,7% bezrobotnych pozostawało bez pracy rok bądź powyżej, a wśród nich ponad trzy czwarte (75,6%) powyżej dwóch lat. Ostatnie dane wskazują, że stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie płockim znacząco się obniżyła; w październiku 2008 r. wyniosła ona **15,7%** (zarejestrowanych było 5,5 tys. bezrobotnych).

Podmioty gospodarcze

W 2007 r. w powiecie plockim zarejestrowanych było **5 359** podmiotów gospodarczych, z czego działających w sektorze prywatnym **95,3%**. Najwięcej odnotowano firm najmniejszych, zatrudniających do 9 osób – aż **93,7%** (5 022 podmioty). Następne w kolejności były podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 5,7% (303 podmioty) i od 50 do 249 pracowników – 0,6% (32 podmioty). W powiecie funkcjonowały jedynie 2 przedsiębiorstwa zatrudniające powyżej 249 pracowników. Poniższa tabela przedstawia strukturę funkcjonujących przedsiębiorstw ze względu na ich przynależność do określonej sekcji według PKD 2004. Nazwy poszczególnych sekcji zostały rozwinięte w aneksie. W tabeli podano jedynie ich oznaczenia (skrót) literowe.

Tab. 8. Zarejestrowane podmioty gospodarcze w powiecie plockim według sekcji PKD 2004 – dane za 2007 r.

Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)
A	411 (7,7)	F	632 (11,8)	K	413 (7,7)
B	3	G	1 710 (31,9)	L	142 (2,6)
C	22	H	113 (2,1)	M	174 (3,2)
D	566 (10,6)	I	403 (7,5)	N	228 (4,3)
E	9	J	146 (2,7)	O	387 (7,2)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

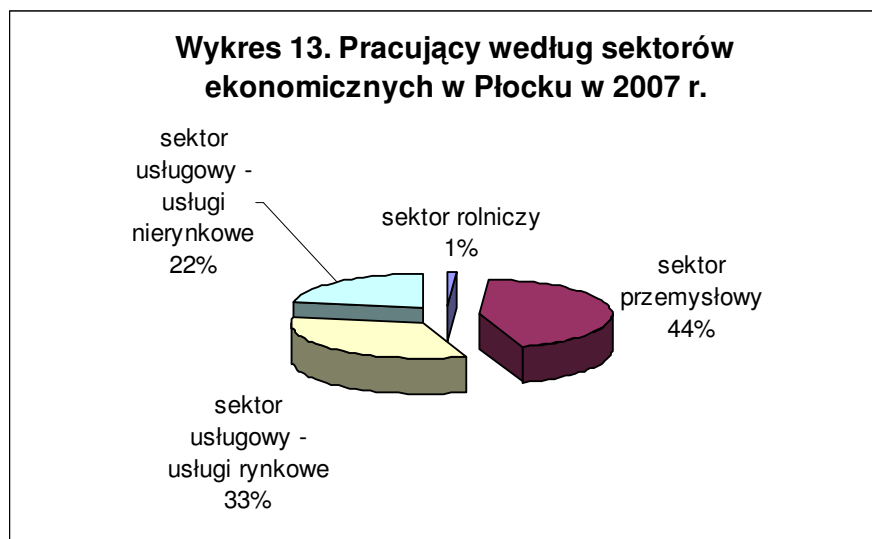
Jak wynika z przedstawionych danych, najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działało w sektorze G - *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*, następnie zaś w sekcji F – *budownictwo* i w sekcji D – *przetwórstwo przemysłowe*. Stosunkowo duże udziały miał także sekcje A – *rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo*; K – *obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej* oraz I – *transport, gospodarka magazynowa i łączność*. W 2007 r. w powiecie plockim zarejestrowano 560 nowych podmiotów gospodarczych, w tym tylko 5 w sektorze publicznym, najwięcej w sekcjach G (29,3% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów) i F (23,6% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów). W tym samym czasie wyrejestrowano 420 podmiotów, z

największym udziałem sekcji G (41,4% wszystkich wyrejestrowanych podmiotów). Oznacza to, że w 2007 r. przybyło netto 60 podmiotów gospodarczych.

2.1.3. Miasto Płock

Rynek pracy

Wśród ogółu ludności w Płocku było 48 127 pracujących, co stanowiło **56,7% osób w wieku produkcyjnym**. Poniższy wykres obrazuje udział poszczególnych sektorów ekonomicznych w strukturze zatrudnienia ludności powiatu płockiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W odniesieniu do struktury zatrudnienia, w Płocku zwraca uwagę przede wszystkim fakt dużego odsetka pracujących w przemyśle. Z oczywistych względów sektor rolniczy jest tu prawie nieobecny, natomiast ponad połowa zatrudnionych pracuje w sektorze usługowym. W Płocku średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w 2007 r. wyniosło 3 541,16 PLN, co stanowiło **123,6% średniej krajowej**.

W Płocku stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła w 2007 r. **12,5%**. Kobiety stanowiły tu aż 63,0% populacji bezrobotnych. Najmłodszy bezrobotni, tj. w wieku 24 lata i poniżej stanowili 14,1% wszystkich bezrobotnych, natomiast razem grupa osób do 34 roku życia włącznie – 42,6%. Uwzględniając poziom wykształcenia, najliczniejszą można zauważyć trzy grupy o podobnym udziale wśród populacji bezrobotnych: osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (30,7% wszystkich bezrobotnych), zasadniczym zawodowym (26,7% wszystkich bezrobotnych) oraz ujmowanym razem policealnym i średnim zawodowym (25,8% wszystkich bezrobotnych) Wśród wszystkich zarejestrowanych

bezrobotnych, jedynie 6,6% miało prawo do zasiłku. 48,9% bezrobotnych pozostawało bez pracy rok bądź powyżej, a wśród nich blisko trzy czwarte (71,8%) powyżej dwóch lat. Także w Płocku w 2008 r. zanotowano obniżenie stopy bezrobocia rejestrowanego; w październiku br. wyniosła ona **10,1%** (zarejestrowanych było 6,7 tys. bezrobotnych).

Podmioty gospodarcze

W 2007 r. w Płocku zarejestrowanych było ogółem **12 136** podmiotów gospodarczych, z czego działających w sektorze prywatnym **97,4%**. Najwięcej odnotowano przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 9 osób – aż **93,8%** (11 387 podmiotów). Następne w kolejności były podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 4,8% (578 podmiotów) i od 50 do 249 pracowników – 1,1% (133 podmioty). W powiecie funkcjonowało 35 podmiotów zatrudniających od 250 do 999 pracowników i 3 podmioty zatrudniające powyżej 999 pracowników. Poniższa tabela przedstawia strukturę funkcjonujących przedsiębiorstw ze względu na ich przynależność do określonej sekcji według PKD 2004. Nazwy poszczególnych sekcji zostały rozwinięte w aneksie. W tabeli podano jedynie ich oznaczenia (skrót) literowe.

Tab. 9. Zarejestrowane podmioty gospodarcze w mieście Płocku według sekcji PKD 2004 – dane za 2007 r.

Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)
A	119 (1,0)	F	1 232 (10,2)	K	2 017 (16,6)
B	5	G	3 649 (30,1)	L	33
C	9	H	300 (2,5)	M	282 (2,3)
D	1 041 (8,6)	I	1 219 (10,0)	N	686 (5,7)
E	24	J	555 (4,6)	O	965 (8,0)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Jak wynika z powyższych danych, najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działało w sektorze G - *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*, następnie zaś w sekcji K – *obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności*

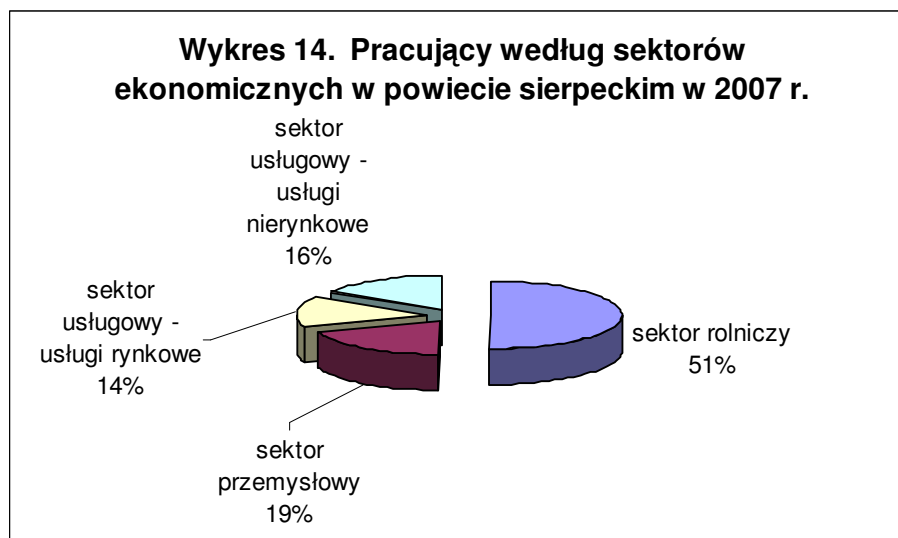
gospodarczej. Stosunkowo duże udziały miały również sekcje F – *budownictwo* oraz I – *transport, gospodarka magazynowa i łączność*.

W 2007 r. w Płocku zarejestrowano 1 136 nowych podmiotów gospodarczych (w tym tylko 6 w sektorze publicznym), najwięcej w sekcjach G (32,4% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów), K (16,4% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów) i F (15,5% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów). W tym samym czasie wyrejestrowano 1 167 podmiotów, z największym udziałem sekcji G (36,2% wszystkich wyrejestrowanych podmiotów). Oznacza to, że w 2007 r. w Płocku **ubyło netto 31 podmiotów gospodarczych**.

2.1.4. Powiat sierpecki

Rynek pracy

Wśród ogółu ludności powiatu sierpeckiego było 13 504 pracujących, co stanowiło **41,6% osób w wieku produkcyjnym**. Poniższy wykres obrazuje udział poszczególnych sektorów ekonomicznych w strukturze zatrudnienia ludności powiatu płockiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Podobnie jak w powiecie płockim, także w powiecie sierpeckim (choć w mniejszym stopniu), najwięcej pracujących zanotowano w sektorze rolniczym. Blisko jedna trzecia osób była zatrudniona w usługach, natomiast zdecydowanie najmniej pracujących odnotowano w sektorze przemysłowym. W powiecie sierpeckim średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w 2007 r. wyniosło 2 208,77 PLN, co stanowiło **77,1% średniej krajowej**.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie sierpeckim wyniosła w 2007 r. **19,7%**. Kobiety stanowiły 55,2% populacji bezrobotnych. Najmłodszy bezrobotni, tj. w wieku 24 lata i poniżej stanowili 20,1% wszystkich bezrobotnych, natomiast razem grupa osób do 34 roku życia łącznie – 51,3%. Uwzględniając poziom wykształcenia, najliczniejsze dwie grupy bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 34,8% oraz zasadniczym zawodowym – 30,6%. Wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, jedynie 15,4% miało prawo do zasiłku. Przeważali bezrobotni długookresowi, aż 54,0% zarejestrowanych pozostawało bez pracy rok bądź powyżej, a wśród nich blisko trzy czwarte (72,7%) powyżej dwóch lat. W 2008 r. zanotowano w powiecie sierpeckim spadek stopy bezrobocia rejestrowanego – w październiku br. wyniosła ona **16,3%** (3,2 tys. osób zarejestrowanych jako bezrobotni).

Podmioty gospodarcze

W 2007 r. w powiecie sierpeckim zarejestrowanych było ogółem **2 968** podmiotów gospodarczych, z czego działających w sektorze prywatnym **94,3%**. Najwięcej odnotowano przedsiębiorstw najmniejszych, zatrudniających do 9 osób – aż **93,7%** (2 780 podmiotów). Następne w kolejności były podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników – 5,3% (157 podmiotów) i od 50 do 249 pracowników – 0,9% (27 podmiotów). Ponadto w powiecie funkcjonowały 4 podmioty zatrudniające od 250 do 999 pracowników. Poniższa tabela przedstawia strukturę funkcjonujących przedsiębiorstw ze względu na ich przynależność do określonej sekcji według PKD 2004. Nazwy poszczególnych sekcji zostały rozwinięte w aneksie. W tabeli podano jedynie ich oznaczenia (skrót) literowe.

Tab. 10. Zarejestrowane podmioty gospodarcze w powiecie sierpeckim według sekcji PKD 2004 – dane za 2007 r.

Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)
A	196 (6,6)	F	361 (12,2)	K	277 (9,3)
B	0	G	1 040 (35,0)	L	82 (2,8)
C	9	H	60 (2,0)	M	102 (3,4)
D	269 (9,1)	I	121 (4,1)	N	135 (4,5)
E	8	J	82 (2,8)	O	226 (7,6)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Jak wynika z powyższych danych, najczęściej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działało w sektorze G - *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego*, następnie zaś w sekcji F – *budownictwo*. Stosunkowo duże udziały miały również sekcje K – *obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej* oraz D – *przetwórstwo przemysłowe*.

W 2007 r. w powiecie sierpeckim zarejestrowano 322 nowe podmioty gospodarcze (w tym tylko 4 w sektorze publicznym), najczęściej w sekcjach G (34,2% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów) i F (27,3% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów). W tym samym czasie wyrejestrowano 225 podmiotów, z największym udziałem sekcji G (44,9% wszystkich wyrejestrowanych podmiotów). Oznacza to, że w 2007 r. w powiecie sierpeckim **przybyło netto 97 podmiotów gospodarczych**.

2.2. Sytuacja ekonomiczna subregionu

Podstawowy wniosek, jaki wypływa z analizy sytuacji ekonomicznej poszczególnych powiatów, wskazuje na to, że subregion płocki charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem zarówno jeśli chodzi o sytuację na rynku pracy, jak też w odniesieniu do aktywności gospodarczej, mierzonej liczbą funkcjonujących podmiotów gospodarczych.

Rynek pracy

Poniżej przedstawiono zestawienie najważniejszych danych dotyczących sytuacji na rynku pracy w poszczególnych powiatach subregionu.

Tab. 11. Wskaźniki obrazujące sytuację na rynku pracy w powiatach subregionu płockiego. Jeśli nie zaznaczono inaczej, dane za rok 2007

Powiat	liczba pracujących (% udział wśród ludności w wieku produkcyjnym – stopa zatrudnienia)	średnie zarobki (% średniej krajowej)	stopa bezrobocia rejestrowanego w 2007 r.	stopa bezrobocia rejestrowanego w październiku 2008 r.
gostyński	16 344 (55,3)	2 178,12 (76,0)	17,4	12,9
płocki	23 941 (36,5)	2 368,58 (82,6)	21,7	15,7
m. Płock	48 127 (56,7)	3 541,16 (123,6)	12,5	10,1
sierpecki	13 504 (41,6)	2 208,77 (77,1)	19,7	16,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS i MPiPS.

Zarówno stopy zatrudnienia, jak stopy bezrobocia w analizowanym subregionie wykazywały znaczące różnice w zależności od powiatu. We wszystkich powiatach w 2008 r. nastąpił spadek bezrobocia rejestrowanego. Najbardziej aktualne dane (październik 2008), wskazują, że **stopa bezrobocia rejestrowanego dla całego subregionu płockiego wyniosła 13,3%**, co oznacza, że była ona wyższa niż stopa bezrobocia dla województwa mazowieckiego, która w tym czasie wyniosła 7,0%⁷. Z kolei **stopa zatrudnienia dla subregionu płockiego wyniosła w 2007 r. 48,0%**.

Wyraźnie pozytywnie na tle całego subregionu wyróżnia się miasto Płock. Zanotowano tam najwyższy udział pracujących wśród ludności w wieku produkcyjnym, jak też najniższą stopę bezrobocia rejestrowanego. Średnie zarobki były o blisko jedną czwartą wyższe od średniej krajowej. Biorąc pod uwagę stopę bezrobocia rejestrowanego można stwierdzić, że najtrudniejsza sytuacja na rynku pracy występowała w powiatach sierpeckim i płockim. Ponadto oba te powiaty miały szczególnie niską stopę zatrudnienia, co należy uznać za bardzo niepokojący wskaźnik.

⁷ http://158.66.1.108/files/_stat_files/strukt_1008.zip.

Podsumowując dla całego subregionu udziały pracujących w poszczególnych sektorach ekonomicznych, uzyskujemy następujące zestawienie:

- pracujący w sektorze rolniczym – 28%
- pracujący w sektorze przemysłowym – 28%
- pracujący w sektorze usługowym – usługi rynkowe – 25%
- pracujący w sektorze usługowym – usługi nierynkowe – 19%

Najwięcej pracujących w subregionie zanotowano w sektorze usług – 44%, aczkolwiek należy mieć na uwadze, że w przypadku dwóch powiatów: plockiego i sierpeckiego przeważał sektor rolniczy.

Podmioty gospodarcze

W 2007 r. na obszarze całego subregionu plockiego zarejestrowanych było **23 631** podmiotów gospodarczych, z czego aż **96,4%** stanowiły podmioty sektora prywatnego. **Wskaźnik podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności** wyniósł dla subregionu plockiego **707**.

Największy udział miały podmioty najmniejsze - zatrudniające do 9 pracowników – **93,9%**. Dużych przedsiębiorstw, tzn. zatrudniających powyżej 249 pracowników było jedynie 43, największych, tzn. zatrudniających 1 000 i więcej pracowników – jedynie 3 (wszystkie w Płocku). Szczegółowo rozkład podmiotów gospodarczych w subregionie według klas wielkości obrazuje poniższa tabela.

Tab. 12. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w subregionie plockim według klas wielkości (liczby zatrudnionych pracowników) w 2007 r.

	podmioty zatrudniające 0-9 pracowników	podmioty zatrudniające 10-49 pracowników	podmioty zatrudniające 50-249 pracowników	podmioty zatrudniające 250-999 pracowników	podmioty zatrudniające 1 000 i więcej pracowników
liczba podmiotów gospodarczych (% udział wśród ogółu podmiotów w subregionie)	22 194 (93,9)	1 170 (5,0)	221 (0,9)	43 (0,18)	3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Płock charakteryzował się największą liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, chociaż też był to jedyny powiat w subregionie, gdzie w 2007 r. wystąpił ubytek netto w liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych (więcej podmiotów

zostało wyrejestrowanych z ewidencji niż nowo zarejestrowanych). Najmniej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w powiecie sierpeckim, nieco więcej w powiecie gostyńskim, a następnie w powiecie plockim. Niemniej, pod względem liczby funkcjonujących podmiotów gospodarczych, różnice pomiędzy Płockiem i pozostałymi powiatami są znaczące (w Płocku zarejestrowanych było o 6 777 podmiotów więcej niż w drugim pod względem liczebności podmiotów powiecie plockim).

We wszystkich analizowanych powiatach najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było w sekcji G – *handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego* (32,1% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych). Zanoowano także duże udziały sekcji K – *obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej* (12,7% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych) i F – *budownictwo* (11,0% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych). Szczegółowo rozkład zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w subregionie według sekcji PKD ilustruje poniższa tabela.

Tab. 13. Zarejestrowane podmioty gospodarcze w subregionie plockim według sekcji PKD 2004 – dane za 2007 r.

Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)	Sekcja	Liczba zarejestrowanych podmiotów (% udział wśród ogółu)
A	935 (4,0)	F	2 589 (11,0)	K	2 997 (12,7)
B	9	G	7 585 (32,1)	L	328 (1,4)
C	47	H	539 (2,3)	M	655 (2,8)
D	2 088 (8,8)	I	1 922 (8,1)	N	1 224 (5,2)
E	44	J	873 (3,7)	O	1 796 (7,6)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

W 2007 r. w całym subregionie plockim liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyniosła 2 360; w tym samym czasie wyrejestrowano 2 053 podmioty, co oznacza, że w subregionie przybyło netto 307 podmiotów gospodarczych.

3. Sytuacja społeczna

3.1. Sytuacja społeczna poszczególnych powiatów

Scharakteryzowanie sytuacji społecznej analizowanych powiatów jest zadaniem niezwykle trudnym, bowiem wymagającym uwzględnienia wielu różnych wskaźników. Dla celów niniejszego badania, za najbardziej adekwatne uznano odwołanie się do wskaźników obrazujących strukturę szkolnictwa (liczba szkół na różnych poziomach kształcenia, w tym przede wszystkim ponadgimnazjalnego) i wybory edukacyjne młodzieży (liczba uczniów i absolwentów w poszczególnych typach szkół; udział uczniów w różnych typach szkół ponadgimnazjalnych). Należy jednak podkreślić, że nie jest w tym miejscu możliwe kompletne przedstawienie wyborów młodzieży w zakresie konkretnych kierunków kształcenia ogólnozawodowego (profile w liceach profilowanych⁸) oraz zawodowego (w tym zawodów) ze względu na brak powszechnie dostępnych statystyk w tym zakresie. Wymagałoby to pogłębionego badania, wykraczającego poza zakres tej pracy. Na potrzeby niniejszego raportu zdecydowano o przeprowadzeniu kwerendy internetowej (oficjalne strony powiatów i szkół ponadgimnazjalnych) w odniesieniu do kierunków kształcenia w szkołach zawodowych i ogólnozawodowych.

Za istotne uznano również uwzględnienie funkcjonujących placówek kształcenia ustawicznego, a także prywatnych agencji pośrednictwa pracy i doradztwa personalnego.

Kolejnym analizowanym obszarem jest aktywność obywatelska przejawiająca się w liczbie funkcjonujących organizacji pozarządowych, a także w odnotowanej w poszczególnych powiatach frekwencji wyborczej (pod uwagę zostały wzięte wybory samorządowe z 2006 r. i wybory do Sejmu RP z 2007 r.).

Jako wskaźnik sytuacji zdrowotnej ludności zamieszkującej poszczególne powiaty przyjęto udział osób niepełnosprawnych wśród ogółu mieszkańców. Ze względu na brak bardziej aktualnych danych statystycznych, odwołano się do informacji uzyskanych w trakcie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku.

3.1.1. Powiat gostyński

Szkoły i kierunki kształcenia

W poniższej tabeli przedstawiono dla powiatu gostyńskiego liczbę i strukturę szkół kształcących na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, zasadniczym i średnim, a także liczbę uczęszczających do nich uczniów i liczbę absolwentów w roku 2007.

⁸ W raporcie liceum profilowane traktowane jest jako szkoła ogólnokształcąca, a nie zawodowa, ze względu na to, że jej ukończenie nie umożliwia uzyskania zawodu.

Tab. 14. Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży w powiecie gostyńskim w 2007 roku.

Typ szkoły	Liczba szkół	Liczba uczniów		Liczba absolwentów
		ogółem	w tym kobiet (% udział wśród ogółu uczniów)	
podstawowe (razem ze szkołami specjalnymi ⁹)	19	3 091	1 474 (47,7)	564
gimnazja (razem ze szkołami specjalnymi)	12	2 000	985 (49,2)	682
zasadnicze szkoły zawodowe	1	268	66 (24,6)	273
licea profilowane	2	182	113 (62,1)	136
technika	2	398	163 (41,0)	57
szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych	1	104	61 (58,7)	bd ¹⁰
licea ogólnokształcące i licea ogólnokształcące uzupełniające (razem ze specjalnymi)	4	923	566 (61,3)	257

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Oprócz wymienionych powyżej szkół, według danych GUS¹¹, w roku szkolnym 2006/07 działała także 1 szkoła policealna kształcąca 66 uczniów.

Do powyższego zestawienia należy dodać, że na terenie powiatu funkcjonowały także szkoły dla dorosłych: 2 ponadpodstawowe licea ogólnokształcące (48 uczniów) i 1 uzupełniające liceum ogólnokształcące (29 uczniów).

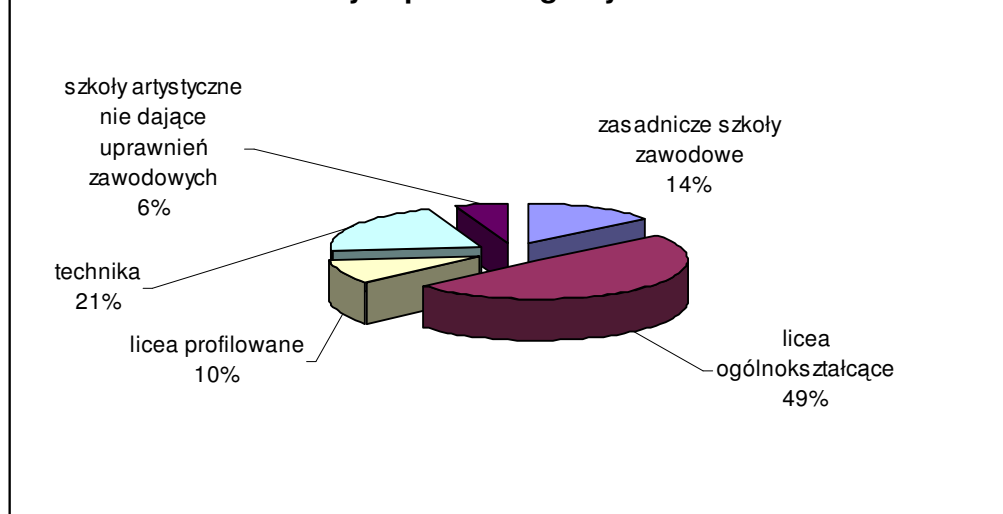
Z przedstawionych danych wynika, że w przypadku szkolnictwa ponadgimnazjalnego dla młodzieży, w powiecie gostyńskim **dominowało kształcenie ogólne** (ujęte razem licea ogólnokształcące, licea profilowane i szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych), co zostało zobrazowane na poniższym wykresie.

⁹ Jeżeli dla danego typu szkoły podawano również dane dot. szkół specjalnych tego typu, były one ujmowane wspólnie ze pozostałymi szkołami.

¹⁰ Brak danych.

¹¹ Powiaty w Polsce 2007, GUS, s. 357; dostępne na stronie:
http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_powiaty_w_polsce_2007.pdf.

Wykres 15. Uczniowie w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży w powiecie gostyńskim w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Kobiety przeważały w liceach profilowanych, szkołach artystycznych i liceach ogólnokształcących, a mężczyźni w zasadniczej szkole zawodowej i technikumach.

Nieco więcej o kierunkach kształcenia zawodowego można dowiedzieć się z opisu działającego w powiecie gostyńskim Gostyńskiego Centrum Edukacyjnego prowadzącego zarówno szkoły dla młodzieży, jak też kursy zawodowe (w ramach Ośrodka Doksztalania i Doskonalenia Zawodowego). Na rok szkolny 2008/09 GCE rekrutowało absolwentów gimnazjów do technikum, oferując kształcenie w zawodach: technik budownictwa, technik pojazdów samochodowych, techniki handlowiec, technik żywienia i gospodarstwa domowego¹²; a także do zasadniczej szkoły zawodowej, gdzie proponowano takie zawody jak: mechanik pojazdów samochodowych (3 lata), elektryk (3 lata), stolarz (3 lata), monter instalacji sanitarnych (3 lata), kucharz małej gastronomii (2 lata), sprzedawca (2 lata), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (3 lata), jak też kształcenie w oddziale wielozawodowym (3 lata, skierowane do uczniów zatrudnionych w charakterze pracowników młodocianych, którzy praktyczną naukę zawodu odbywają u pracodawcy)¹³.

Z kolei w Zespole Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gostyninie kształcono w liceum ogólnokształcącym, technikum (w zawodach: technik ekonomista – specjalizacja: rachunkowość firm i podatki, technik elektronik – specjalizacja: systemy i sieci komputerowe,

¹² <http://www.gce.gostynin.edu.pl/index.php?temat=rekru&art=00000000028&id=29>

¹³ <http://www.gce.gostynin.edu.pl/index.php?temat=rekru&art=00000000027&id=28>

technik obsługi turystycznej) i liceum profilowanym o profilu ekonomiczno-administracyjnym¹⁴.

Poza wykazanymi powyżej placówkami edukacyjnymi dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w powiecie gostynińskim (w Gostyninie) funkcjonowała także publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna¹⁵

Aktywność obywatelska

Zgodnie z danymi zawartymi w Ogólnopolskiej Bazie Organizacji Pozarządowych, w powiecie gostynińskim¹⁶ działało **71 organizacji pozarządowych**. Z kolei Krajowy Rejestr Sądowy odnotował na dzień 17.11.2008 r. **2** funkcjonujące na terenie powiatu organizacje pożytku publicznego, obie działające w mieście Gostyninie¹⁷.

W wyborach samorządowych z 2006 r. frekwencja wyborcza w powiecie gostynińskim wyniosła **54,1%**¹⁸, natomiast w wyborach do Sejmu RP w 2007 r. – **46,0%**¹⁹.

Sytuacja zdrowotna

Według danych NSP 2002 w powiecie gostynińskim było 5 341 osób niepełnosprawnych, z czego prawnie uznanych za niepełnosprawne – 3 886 (72,8% wszystkich niepełnosprawnych). Wśród osób niepełnosprawnych kobiety stanowiły 51,2%, natomiast dzieci (osoby w wieku 0-15 lat) – 4,7%. Większość niepełnosprawnych – 63,0% – zamieszkiwała na wsi. Wskaźnik liczby osób niepełnosprawnych na 1 000 ludności wyniósł **111,6**.

3.1.2. Powiat płocki

Szkoły i kierunki kształcenia

W poniższej tabeli przedstawiono dla powiatu płockiego liczbę i strukturę szkół kształcących na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, zasadniczym i średnim, a także liczbę uczęszczających do nich uczniów i liczbę absolwentów w roku 2007.

¹⁴ http://www.zs2-gostynin.edu.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=61&Itemid=71

¹⁵ Dane Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Płocku, dostępne na stronie: <http://www.kuratoriumplock.pl>.

¹⁶ Pod uwagę brane były jedynie organizacje faktycznie działające, z aktualnymi danymi. Wyszukiwanie uwzględniało jedynie nazwy miejscowości będących jednocześnie gminami. Baza dostępna na stronie:

http://bazy.ngo.pl/search/wyniki.asp?wyniki=1&szukanie=zaawans1&kryt_typ_instyt_multi=17&baza=1

¹⁷ Baza dostępna na stronie: <http://opp.ms.gov.pl/>.

¹⁸ <http://wybory2006.pkw.gov.pl/kbw/frekwencja.html?fid=0&id=140>.

¹⁹ <http://wybory2007.pkw.gov.pl/SJM/PL/WYN/F/16.htm>

Tab. 15. Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży w powiecie płockim w 2007 roku.

Typ szkoły	Liczba szkół	Liczba uczniów		Liczba absolwentów
		ogółem	w tym kobiet (% udział wśród ogółu uczniów)	
podstawowe (razem ze szkołami specjalnymi ²⁰)	70	7 683	3 729 (48,5)	1 442
gimnazja (razem ze szkołami specjalnymi)	25	4 812	2 286 (47,5)	1 617
zasadnicze szkoły zawodowe	2	197	31 (15,7))	44
licea profilowane	2	74	36 (48,6)	43
technika	4	595	211 (35,5)	133
szkoły artystyczne nie dające uprawnień zawodowych	0	0	0	0
licea ogólnokształcące	5	546	337 (61,7)	223 ²¹

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Oprócz wymienionych powyżej szkół, według danych GUS²², w roku szkolnym 2006/07 działała także 1 szkoła policealna kształcąca 44 uczniów.

Do powyższego zestawienia należy dodać, że na terenie powiatu funkcjonowały także szkoły dla dorosłych: 3 ponadpodstawowe licea ogólnokształcące (113 uczniów) i 1 uzupełniające liceum ogólnokształcące (26 uczniów).

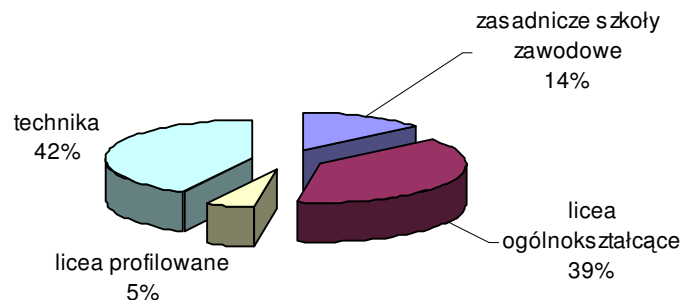
Udział uczniów szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w poszczególnych typach szkół ilustruje poniższy wykres.

²⁰ Jeżeli dla danego typu szkoły podawano również dane dot. szkół specjalnych tego typu, były one ujmowane wspólnie ze pozostałymi szkołami.

²¹ Z uwzględnieniem absolwentów uzupełniającego liceum ogólnokształcącego.

²² Powiaty w Polsce 2007, GUS, s. 357; dostępne na stronie:
http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_powiaty_w_polsce_2007.pdf.

Wykres 16. Uczniowie w szkołach ponadgimnazjalnych dla młodzieży w powiecie plockim w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Z przedstawionych danych wynika, że na poziomie ponadgimnazjalnym, w powiecie plockim **przeważało kształcenie zawodowe** (technika i zasadnicze szkoły zawodowe) – obejmujące 56% wszystkich uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

Podobnie jak w innych powiatach w szkołach zawodowych dominowali liczebnie mężczyźni (znacząco), natomiast w liceach ogólnokształcących kobiety.

Zamieszczona na oficjalnej stronie internetowej powiatu plockiego informacja o planowanym naborze do szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez powiat²³, pozwala zorientować się o kierunkach kształcenia w powiatowych szkołach zawodowych (zasadniczych i średnich) dla młodzieży. I tak na terenie powiatu proponowano przyszłym uczniom kształcenie w technikach w zawodach:

- technik agrobiznesu
- technik architektury krajobrazu
- technik cyfrowych procesów graficznych
- technik ekonomista
- technik handlowiec
- technik hotelarstwa
- technik informatyk
- technik kucharz

²³ Planowany nabór do szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Płocki w roku szkolnym 2008/2009, dostępne na stronie: http://www.powiat.plock.pl/szkoly_oferta.doc.

- technik obsługi turystycznej
- technik ogrodnik
- technik pojazdów samochodowych
- technik rolnik
- technik technologii żywności
- technik turystyki wiejskiej
- technik żywienia i gospodarstwa domowego.

W zasadniczych szkołach zawodowych można było wybrać zawód:

- kucharz małej gastronomii
- mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych
- mechanik pojazdów samochodowych
- ogrodnik
- rolnik
- rzeźnik-wędliniarz
- sprzedawca

Można też przynajmniej częściowo odtworzyć proponowane kierunki kształcenia w szkołach dla dorosłych: technikum i technikum uzupełniające przygotowywało do zawodu: technik rolnik, natomiast szkoła policealna oferowała kształcenie w zawodach:

- technik administracji
- technik cyfrowych procesów graficznych
- technik handlowiec
- technik informatyk
- technik logistyk
- technik obsługi turystycznej
- technik ochrony środowiska
- technik prac biurowych
- technik rachunkowości
- technik rolnik
- technik turystyki wiejskiej
- technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Należy także dodać, że na terenie powiatu istniał niepubliczny Ośrodek Bezpieczeństwa Pracy „PROEDUKO”²⁴.

²⁴ Dane Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Płocku, dostępne na stronie: <http://www.kuratoriuplock.pl>.

Aktywność obywatelska

Zgodnie z danymi zawartymi w Ogólnopolskiej Bazie Organizacji Pozarządowych, w powiecie plockim²⁵ działały **134 organizacje pozarządowe**. Z kolei Krajowy Rejestr Sądowy odnotował na dzień 17.11.2008 r. **7** funkcjonujących na terenie powiatu organizacji pożytku publicznego (w Łącku, Barcikowie, Nowym Miszewie, Zakrzewie, Grzybowie i Wyszogrodzie)²⁶.

W wyborach samorządowych z 2006 r. frekwencja wyborcza w powiecie plockim wyniosła **51,7%**²⁷, natomiast w wyborach do Sejmu RP w 2007 r. – **41,8%**²⁸.

Sytuacja zdrowotna

Według danych NSP 2002 w powiecie plockim było 11 955 osób niepełnosprawnych, z czego prawnie uznanych za niepełnosprawne – 9 060 (75,8% wszystkich niepełnosprawnych). Wśród osób niepełnosprawnych kobiety stanowiły 50,3%, natomiast dzieci (osoby w wieku 0-15 lat) – 4,5%. Większość niepełnosprawnych – 89,7% – zamieszkiwała na wsi. Wskaźnik liczby osób niepełnosprawnych na 1 000 ludności wyniósł **113**.

3.1.3. Miasto Płock

Szkoły i kierunki kształcenia

W poniższej tabeli przedstawiono dla miasta Płocka liczbę i strukturę szkół kształcących na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, zasadniczym i średnim, a także liczbę uczęszczających do nich uczniów i liczbę absolwentów w roku 2007.

²⁵ Pod uwagę brane były jedynie organizacje faktycznie działające, z aktualnymi danymi. Wyszukiwanie uwzględniało jedynie nazwy miejscowości będących jednocześnie gminami. Baza dostępna na stronie:

http://bazy.ngo.pl/search/wyniki.asp?wyniki=1&szukanie=zaawansl&kryt_typ_instyt_multi=17&baza=1

²⁶ Baza dostępna na stronie: <http://opp.ms.gov.pl/>.

²⁷ <http://wybory2006.pkw.gov.pl/kbw/frekwencja.html?fid=0&id=140>.

²⁸ <http://wybory2007.pkw.gov.pl/SJM/PL/WYN/F/16.htm>.

Tab. 16. Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży w Płocku w 2007 roku.

Typ szkoły	Liczba szkół	Liczba uczniów		Liczba absolwentów
		ogółem	w tym kobiet (% udział wśród ogółu uczniów)	
podstawowe (razem ze szkołami specjalnymi ²⁹)	20	7 750	3 800 (49,0)	1 511
gimnazja (razem ze szkołami specjalnymi)	13	4 717	2 329 (49,4)	1 609
zasadnicze szkoły zawodowe i ponadgimnazjalne szkoły przysposabiające do pracy (razem ze specjalnymi)	6	1 170	307 (26,2)	301
licea profilowane	3	484	245 (50,6)	240
technika i technika uzupełniające	13	3 020	1 245 (41,2)	507
szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe i nie dające uprawnień zawodowych – łącznie (razem ze specjalnymi)	6	325	195 (60,0)	52
licea ogólnokształcące i licea ogólnokształcące uzupełniające	15	4 613	2 750 (59,6)	1 464

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

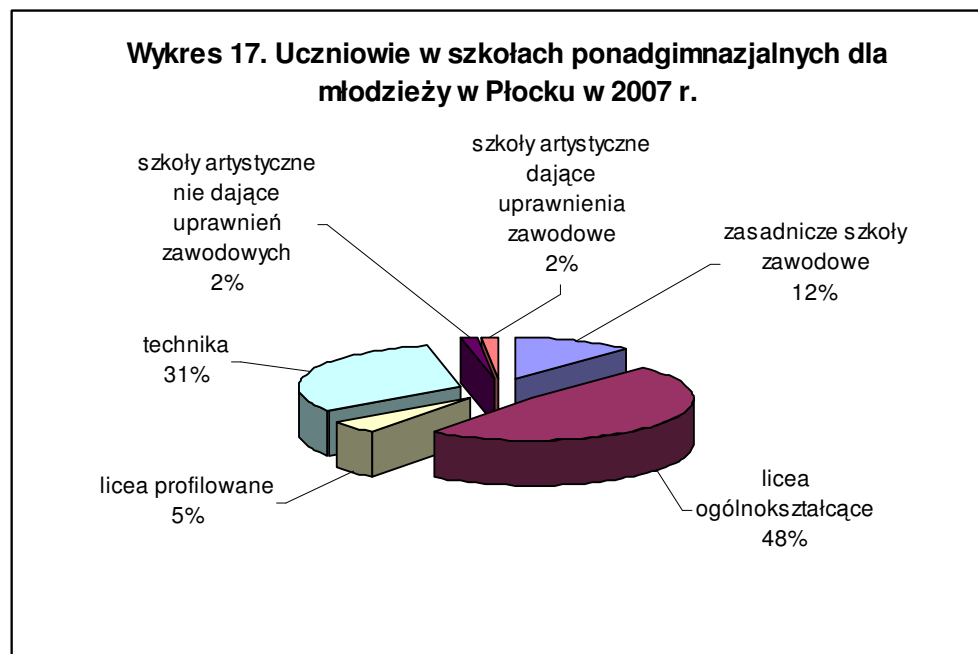
Oprócz wymienionych powyżej szkół, według danych GUS³⁰, w roku szkolnym 2006/07 w Płocku działało 35 szkół policealnych kształcących 2 603 uczniów, a także dwie szkoły wyższe i jedna filia zamiejscowa, kształcące ogółem 11 474 studentów.

Do powyższego zestawienia należy dodać, że na terenie powiatu funkcjonowały także szkoły dla dorosłych: 1 gimnazjum (98 uczniów); 2 zasadnicze szkoły zawodowe (201 uczniów); 1 liceum profilowane (88 uczniów); 2 technika (86 uczniów); 6 ponadpodstawowych liceów ogólnokształcących (436 uczniów) i 5 uzupełniających liceów ogólnokształcących (329 uczniów).

²⁹ Jeżeli dla danego typu szkoły podawano również dane dot. szkół specjalnych tego typu, były one ujmowane wspólnie ze pozostałymi szkołami.

³⁰ Powiaty w Polsce 2007, GUS, s. 358, 363; dostępne na stronie:
http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_powiaty_w_polsce_2007.pdf.

Udział uczniów szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w poszczególnych typach szkół ilustruje poniższy wykres.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Jak wynika z przedstawionych danych, w Płocku na poziomie ponadgimnazjalnym **przeważało kształcenie ogólne (55%)**, należy jednak zwrócić uwagę na stosunkowo wysoki udział kształcących się w technikach i bardzo niski udział uczniów w liceach profilowanych. Kobiety przeważały liczebnie w szkołach artystycznych i liceach ogólnokształcących, a mężczyźni w zasadniczych szkołach zawodowych i technikach.

Nieco więcej o kierunkach kształcenia ogólnozawodowego (w liceach profilowanych) i zawodowego (na poziomie zasadniczym i średnim) możemy dowiedzieć się z oferty szkół ponadgimnazjalnych na rok szkolny 2008/2009 zamieszczonej na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka³¹. W przypadku liceów profilowanych oferowano kształcenie w profilach:

- ekonomiczno-administracyjnym
- kształtowanie środowiska
- usługowo-gospodarczy
- zarządzanie informacją.

W technikach oferowano szerokie spektrum możliwych do zdobycia zawodów, takich jak:

- kucharz

³¹ <https://plock.edu.com.pl/Kandydat/kseon.php>.

- technik agrobiznesu
- technik budownictwa
- technik cyfrowych procesów graficznych
- technik ekonomista
- technik elektronik
- technik elektryk
- technik geodeta
- technik handlowiec
- technik hotelarstwa
- technik informatyk
- technik mechanik
- technik mechatronik
- technik obsługi turystycznej
- technik ochrony środowiska
- technik organizacji usług gastronomicznych
- technik rolnik
- technik technologii chemicznej
- technik technologii odzieży
- technik technologii żywności
- technik turystyki wiejskiej
- technik urządzeń sanitarnych
- technik usług fryzjerskich
- technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Z kolei zasadnicze szkoły zawodowe proponowały zdobycie następujących zawodów:

- blacharz samochodowy
- cukiernik
- dekarz
- elektromechanik
- elektromechanik pojazdów samochodowych
- elektryk
- fotograf
- fryzjer
- kucharz małej gastronomii
- malarz – tapicer

- mechanik – monter maszyn i urządzeń
- mechanik pojazdów samochodowych
- monter instalacji i urządzeń sanitarnych
- murarz
- operator obrabiarek skrawających
- piekarz
- posadzkarz
- rolnik
- rzeźnik – wędliniarz
- stolarz
- technolog robót wykończeniowych w budownictwie.

Należy zaznaczyć, że na terenie Płocka działały dwie publiczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, w tym jedna dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także 4 niepubliczne Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne³². Oprócz wymienionych powyżej, funkcjonowało 16 innych niepublicznych placówek edukacyjnych, specjalizujących się przede wszystkim w kształceniu dorosłych³³.

Aktywność obywatelska

Zgodnie z danymi zawartymi w Ogólnopolskiej Bazie Organizacji Pozarządowych, w mieście Płocku³⁴ działało **348 organizacji pozarządowych**. Z kolei Krajowy Rejestr Sądowy odnotował na dzień 17.11.2008 r. **25** funkcjonujących na terenie miasta organizacji pożytku publicznego³⁵.

Warto też zwrócić uwagę, że przy płockim Urzędzie Miasta działa Centrum ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, realizujące zasady zapisane w *Karcie współpracy miasta Płocka z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami*

³² Dane Kuratorium Oświaty w Warszawie Delegatura w Płocku, dostępne na stronie: <http://www.kuratoriumplock.pl>.

³³ Zob. j.w.

³⁴ Pod uwagę brane były jedynie organizacje faktycznie działające, z aktualnymi danymi. Wyszukiwanie uwzględniało jedynie nazwy miejscowości będących jednocześnie gminami. Baza dostępna na stronie:

http://bazy.ngo.pl/search/wyniki.asp?wyniki=1&szukanie=zaawansl&kryt_typ_instyt_multi=17&baza=1

³⁵ Baza dostępna na stronie: <http://opp.ms.gov.pl/>.

*prowadzącymi działalność pożytku publicznego*³⁶ oraz zadania wynikające z przyjmowanych corocznie programów współpracy³⁷.

W wyborach samorządowych z 2006 r. frekwencja wyborcza w Płocku wyniosła **41,9%**³⁸, natomiast w wyborach do Sejmu RP w 2007 r. – **58,2%**³⁹.

Sytuacja zdrowotna

Według danych NSP 2002 w Płocku było **12 658 osób niepełnosprawnych**, z czego prawnie uznanych za niepełnosprawne – 10 229 (80,8% wszystkich niepełnosprawnych). Wśród osób niepełnosprawnych kobiety stanowiły 53,5%, natomiast dzieci (osoby w wieku 0-15 lat) – 4,6%. Wskaźnik liczby osób niepełnosprawnych na 1 000 ludności wyniósł **98,6**.

3.1.4. Powiat sierpecki

Szkoły i kierunki kształcenia

W poniższej tabeli przedstawiono dla powiatu sierpeckiego liczbę i strukturę szkół kształcących na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, zasadniczym i średnim, a także liczbę uczęszczających do nich uczniów i liczbę absolwentów w roku 2007.

³⁶ http://bip.ump.pl/?show_cat=65I3OMbK.

³⁷ Zob. np. *Program współpracy miasta płocka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, działającymi na terenie miasta płocka, na 2008 rok*, http://bip.ump.pl/index.php?show_cat=6ZifFpP1.

³⁸ <http://wybory2006.pkw.gov.pl/kbw/frekwencja.html?fid=0&id=140>.

³⁹ <http://wybory2007.pkw.gov.pl/SJM/PL/WYN/F/16.htm>.

Tab. 17. Szkolnictwo dla dzieci i młodzieży w powiecie sierpeckim w 2007 roku.

Typ szkoły	Liczba szkół	Liczba uczniów		Liczba absolwentów
		ogółem	w tym kobiet (% udział wśród ogółu uczniów)	
podstawowe (razem ze szkołami specjalnymi ⁴⁰)	26	4 054	1 990 (49,1)	799
gimnazja (razem ze szkołami specjalnymi)	12	2 520	1 192 (47,3)	920
zasadnicze szkoły zawodowe i ponadgimnazjalne szkoły przysposabiające do pracy (razem ze szkołami specjalnymi)	4	291	57 (19,6)	82
licea profilowane	1	309	207 (67,0)	103
technika	3	1 284	534 (41,6)	253
szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe i nie dające uprawnień zawodowych – łącznie (razem ze szkołami specjalnymi)	2	102	62 (60,8)	8
licea ogólnokształcące	3	787	492 (62,5)	272

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

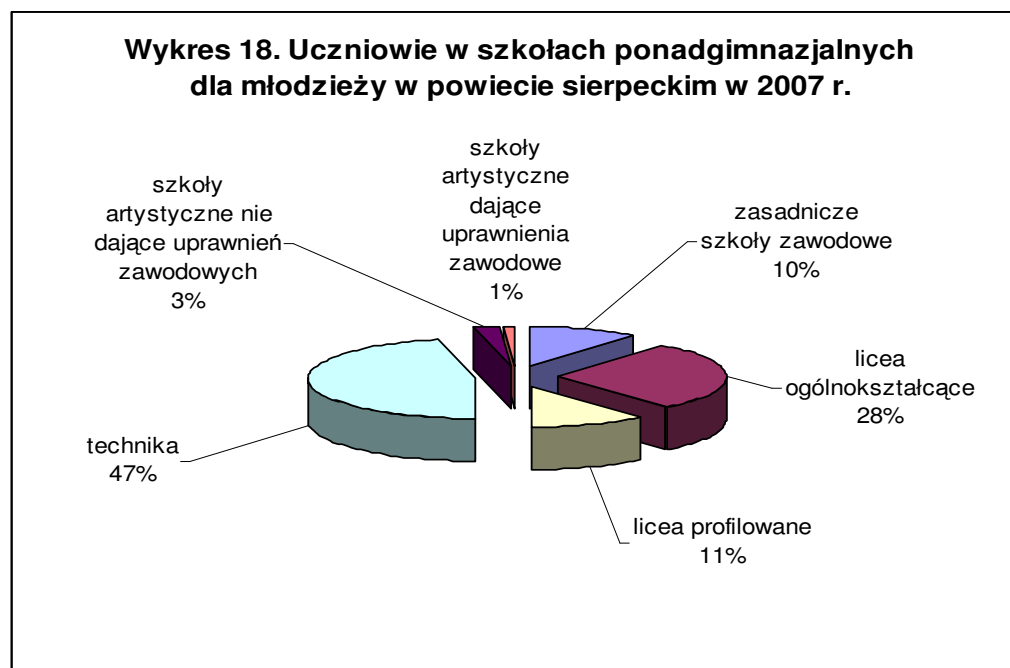
Oprócz wymienionych powyżej szkół, według danych GUS⁴¹, w roku szkolnym 2006/07 w powiecie sierpeckim działały 4 szkoły policealne kształcące 337 uczniów.

Do powyższego zestawienia należy dodać, że na terenie powiatu funkcjonowały także szkoły dla dorosłych: 1 technikum (61 uczniów); 1 ponadpodstawowe liceum ogólnokształcące (26 uczniów) i 3 uzupełniające licea ogólnokształcące (69 uczniów).

Udział uczniów szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w poszczególnych typach szkół ilustruje poniższy wykres.

⁴⁰ Jeżeli dla danego typu szkoły podawano również dane dot. szkół specjalnych tego typu, były one ujmowane wspólnie ze pozostałymi szkołami.

⁴¹ Powiaty w Polsce 2007, GUS, s. 358, 363; dostępne na stronie:
http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_powiaty_w_polsce_2007.pdf.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Jak wynika z powyższych danych, w powiecie sierpeckim na poziomie ponadgimnazjalnym **przeważało kształcenie zawodowe (58%)**. Szczególną uwagę zwraca niezwykle wysoki udział młodzieży kształcącej się w technikach. W liceach profilowanych, szkołach artystycznych i liceach ogólnokształcących liczebnie przeważały kobiety, natomiast w zasadniczych szkołach zawodowych i technikach – mężczyźni.

Warto podkreślić, że w Sierpcu prowadził działalność Wydział Zamiejscowy Inżynierii i Kształtowania Środowiska Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego⁴². W powiecie sierpeckim, a dokładniej w Sierpcu, działa także Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy.

Niestety, brak ogólnodostępnej informacji dotyczącej kierunków ponadgimnazjalnego kształcenia zawodowego w powiecie sierpeckim.

Aktywność obywatelska

Zgodnie z danymi zawartymi w Ogólnopolskiej Bazie Organizacji Pozarządowych, w powiecie sierpeckim⁴³ działało **78 organizacji pozarządowych**. Z kolei Krajowy Rejestr

⁴² http://www.sierpc.com.pl/sr/2_2000/wydzial.html

⁴³ Pod uwagę brane były jedynie organizacje faktycznie działające, z aktualnymi danymi. Wyszukiwanie uwzględniało jedynie nazwy miejscowości będących jednocześnie gminami. Baza dostępna na stronie: http://bazy.ngo.pl/search/wyniki.asp?wyniki=1&szukanie=zaawans1&kryt_typ_instyt_multi=17&baza=1

Sądowy odnotował na dzień 17.11.2008 r. 1 funkcjonującą na terenie powiatu organizację pożytku publicznego⁴⁴.

W wyborach samorządowych z 2006 r. frekwencja wyborcza w powiecie sierpeckim wyniosła **56,1%**⁴⁵, natomiast w wyborach do Sejmu RP w 2007 r. – **42,0%**⁴⁶.

Sytuacja zdrowotna

Według danych NSP 2002 w powiecie sierpeckim było 6 187 osób niepełnosprawnych, z czego prawnie uznanych za niepełnosprawne – 4 832 (78,1% wszystkich niepełnosprawnych). Wśród osób niepełnosprawnych kobiety stanowiły 51,0%, natomiast dzieci (osoby w wieku 0-15 lat) – 4,7%. Większość niepełnosprawnych – 64,8% – zamieszkiwała na wsi. Wskaźnik liczby osób niepełnosprawnych na 1 000 ludności wyniósł **113,6**.

3.2. Sytuacja społeczna subregionu

Szkoły i kierunki kształcenia

Analizując sytuację edukacyjną subregionu płockiego, należy zauważyć, że oferował on dość zróżnicowaną ofertę kształcenia dla młodzieży, niemniej, widoczne były także duże różnicowania pomiędzy poszczególnymi powiatami, szczególnie w odniesieniu do oferty szkolnictwa ponadgimnazjalnego. W całym subregionie płockim w 2007 r. działało:

- **135** szkół podstawowych (razem ze specjalnymi)
- **62** gimnazja (razem ze specjalnymi)
- **13** zasadniczych szkół zawodowych (razem ze szkołami przysposabiającymi do pracy i szkołami specjalnymi)
- **8** liceów profilowanych
- **22** technika (razem z technikami uzupełniającymi)
- **9** szkół artystycznych (razem ze specjalnymi)
- **27** liceów ogólnokształcących (z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i szkołami specjalnymi)
- **41** szkół policealnych.

Na obszarze subregionu działały także szkoły dla dorosłych:

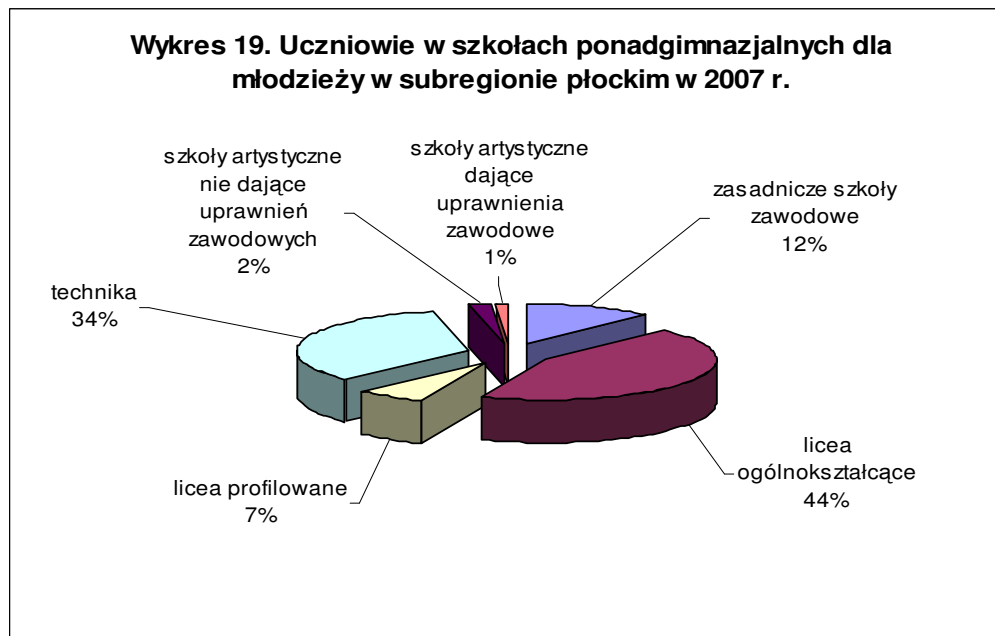
⁴⁴ Baza dostępna na stronie: <http://opp.ms.gov.pl/>.

⁴⁵ <http://wybory2006.pkw.gov.pl/kbw/frekwencja.html?fid=0&id=140>.

⁴⁶ <http://wybory2007.pkw.gov.pl/SJM/PL/WYN/F/16.htm>.

- 1 gimnazjum
- 2 zasadnicze szkoły zawodowe
- 1 liceum profilowane
- 1 technikum
- 6 liceów ogólnokształcących
- 10 uzupełniających liceów ogólnokształcących

Poniższy wykres ukazuje udziały uczniów w poszczególnych typach szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży w subregionie płockim w 2007 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDR GUS.

Z przedstawionych danych wynika, że w subregionie płockim na poziomie ponadgimnazjalnym **nieznacznie przeważało kształcenie ogólne (53%)**. Warto zwrócić uwagę na stosunkowo wysoki udział kształcących się w technikach i stosunkowo niskie udziały uczniów w liceach profilowanych i zasadniczych szkołach zawodowych. Dla porównania można przytoczyć udziały uczniów I klas szkół ponadgimnazjalnych w poszczególnych typach szkół w całej Polsce. W roku szkolnym 2007/2008 przedstawiały się one następująco:

- licea ogólnokształcące – 43%
- technika – 32%

- zasadnicze szkoły zawodowe – 20%
- licea profilowane – 5%⁴⁷.

Mając na uwadze wszystkie różnice co do zakresu prezentowanych danych, można jednak uznać, że struktura kształcenia ponadgimnazjalnego w subregionie nie odbiegała znacząco od tendencji ogólnokrajowych. Uwagę zwraca jedynie dużo niższy udział uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych, ale tutaj znaczenie mogą mieć różnice pomiędzy naborem do pierwszych klas a ogólną liczbą uczniów (zmieniający się trend w zakresie kształcenia zawodowego).

Podsumowując należy zauważyć duże zróżnicowanie w kwestii możliwości edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych w poszczególnych powiatach subregionu płockiego. Najlepiej pod względem obfitości i różnorodności proponowanych kierunków kształcenia wypada Płock. Pozostałe powiaty charakteryzują się dość podobną ofertą. Wyraźną przewagę miasta Płocka nad pozostałymi powiatami widać także w liczbie zarejestrowanych instytucji szkoleniowych, których w rejestrze Wojewódzkiego Urzędu Pracy można odnaleźć aż **30** (jednocześnie charakteryzowała je duża różnorodność tematyczna). W przypadku powiatu płockiego takich instytucji zarejestrowano jedynie **3** (w Gąbinie), tyle samo w powiecie gostynińskim (w Gostyninie); w powiecie sierpeckim (w Sierpcu) zaś **6** (dominowały ośrodki szkolenia kierowców)⁴⁸.

Aktywność obywatelska

Na obszarze subregionu płockiego w 2007 r. działało (pod uwagę wzięte zostały jedynie organizacje aktualnymi danymi) **631 organizacji pozarządowych**, w tym **35 miało status organizacji pożytku publicznego**.

W wyborach samorządowych z 2006 r. najwyższą frekwencję wyborczą zanotowano w powiecie sierpeckim – 56,1%, następnie w powiecie gostynińskim – 54,5%;, w powiecie płockim – 51,7%, najniższą zaś w mieście Płocku – 41,9%. Z kolei w wyborach do Sejmu RP z 2007 r. frekwencja przedstawiała się następująco: miasto Płock – 58,2%, powiat gostyniński – 46,0%, powiat sierpecki – 42,0%, powiat płocki 41,8%. Można z tego wysnuć wniosek o większym znaczeniu wyborów samorządowych dla trzech mniej rozwiniętych, głównie

⁴⁷ *Edukacja i wychowanie w Polsce w roku szkolnym 2007/2008*, notatka informacyjna, s. 4, GUS, dostępne na stronie:

http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PUBL_educacja_i_wychowanie_w_roku_szkol_2007-2008.pdf.

⁴⁸ <http://wup.mazowsze.pl/new/images/warszawa/CIPKZ/Wykaz%20instytucji%20szkoleniowych%201.11.pdf>

wiejskich powiatów, z drugiej zaś strony o większym zaangażowaniu w ogólnopolskie życie polityczne w najbardziej rozwiniętym z analizowanych powiatów – Płocku.

Sytuacja zdrowotna

W przypadku dwóch analizowanych powiatów – Płocka i powiatu gostynińskiego wskaźnik liczby osób niepełnosprawnych na 1 000 ludności był niższy od wskaźnika dla całego województwa mazowieckiego, który zgodnie z danymi NSP 2002 wyniósł **113,3**, natomiast w przypadku pozostałych dwóch powiatów – płockiego i sierpeckiego – bardzo do niego zbliżony. Warto zauważyć, że omawiane wskaźniki osiągnęte w subregionie płockim były znacząco niższe, niż w pobliskim subregionie ciechanowskim. Z danych NSP 2002 wynika, iż dla całego podregionu ciechanowsko-płockiego wskaźnik liczby osób niepełnosprawnych na 1 000 ludności wyniósł aż **129,2**.

Wnioski

Przeprowadzona w trzech obszarach – demograficznym, ekonomicznym i społecznym – analiza subregionu płockiego pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- Subregion płocki można podzielić na dwa, bardzo różniące się od siebie obszary – miasto Płock i pozostałe trzy powiaty: gostyniński, płocki, sierpecki. Różnice pomiędzy nimi dotyczą wszystkich badanych sfer, niemniej w największym stopniu dotyczą kwestii ekonomicznych i społecznych. Płock, zajmujący najmniejszą powierzchnię, znajduje się w pozycji centralnej i pod wieloma względami uprzywilejowanej – sytuacja na rynku pracy jest tam najlepsza (stopa zatrudnienia, stopa bezrobocia, średnie zarobki), działa najwięcej podmiotów gospodarczych, oferta edukacyjna zarówno dla młodzieży, jak i dorosłych jest najbogatsza, a aktywność obywatelska przejawia się w największej liczbie funkcjonujących organizacji pozarządowych. Można w związku z tym postawić ostrożną **tezę o niesymetrycznym (nierównomiernym) rozwoju wskazanych dwóch obszarów subregionu płockiego.**
- Cechą charakterystyczną pozostałych trzech powiatów jest przewaga gmin i miejscowości wiejskich, co jak się wydaje przynajmniej po części określa omawiane w raporcie wskaźniki, a także może wpływać na możliwości rozwojowe tych powiatów.
- Bardzo trudno jednoznacznie określić potencjał kapitału ludzkiego i kapitału społecznego tkwiący w całym subregionie i jego poszczególnych częściach, tym bardziej, że nie udało się zebrać informacji o wszystkich ważnych wskaźnikach tego potencjału. Można jednak, biorąc pod uwagę poziom wykształcenia ludności, jak też możliwości edukacyjne i liczbę działających organizacji pozarządowych stwierdzić, że zasoby te są największe w Płocku.
- Do największych przeszkód w rozwoju subregionu, a jednocześnie najważniejszych wyzwań należy zaliczyć przede wszystkim:
 - niekorzystną sytuację na rynku pracy szczególnie w powiatach płockim i sierpeckim, gdzie największe zaniepokojenie powinna budzić bardzo niska stopa zatrudnienia;
 - stosunkowo niski poziom wykształcenia ludności w powiatach gostynińskim, płockim i sierpeckim, w tym przede wszystkim duży odsetek osób posiadających jedynie wykształcenie podstawowe i bardzo niskie odsetki osób z wykształceniem wyższym;
 - wysokie wskaźniki obciążenia demograficznego, szczególnie w powiecie płockim i sierpeckim.

ŹRÓDŁA

1. Baza Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego
2. *Edukacja i wychowanie w Polsce w roku szkolnym 2007/2008*, notatka informacyjna, GUS, dostępne na stronie: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/PUBL_educacja_i_wychowanie_w_roku_szkol_2007-2008.pdf
3. *Powiaty w Polsce 2007*, GUS, s. 357; dostępne na stronie: http://www.stat.gov.pl/cps/rde/xbr/gus/PUBL_powiaty_w_polsce_2007.pdf
4. *Planowany nabór do szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Powiat Płocki w roku szkolnym 2008/2009*, dostępne na stronie: http://www.powiat.plock.pl/szkoly_oferta.doc
5. *Program współpracy miasta płocka z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, działającymi na terenie miasta płocka, na 2008 rok*, http://bip.ump.pl/index.php?show_cat=6ZifFpP1
6. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)*, Dz. U. z 2004 r., Nr 33, poz. 289.

Strony internetowe

1. http://158.66.1.108/files/stat_files/strukt_1008.zip
2. http://bazy.ngo.pl/search/wyniki.asp?wyniki=1&szukanie=zaawans1&kryt_typ_instyt_mu_lti=17&baza=1
3. http://bip.ump.pl/?show_cat=65I3OMbK
4. <http://opp.ms.gov.pl/>
5. ¹<http://wup.mazowsze.pl/new/images/warszawa/CIPKZ/Wykaz%20instytucji%20szkoleniowych%2012.11.pdf>
6. <http://www.gce.gostynin.edu.pl/index.php?temat=rekru&art=00000000027&id=28>
7. <http://www.gce.gostynin.edu.pl/index.php?temat=rekru&art=00000000028&id=29>
8. <http://www.kuratoriumplock.pl>
9. http://www.sierpc.com.pl/sr/2_2000/wydzial.html
10. http://www.zs2-gostynin.edu.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=61&Itemid=71
11. <http://wybory2006.pkw.gov.pl/kbw/frekwencja.html?fid=0&id=140>
12. <http://wybory2007.pkw.gov.pl/SJM/PL/WYN/F/16.htm>
13. <https://plock.edu.com.pl/Kandydat/kseon.php>

ANEKS

Sekcje PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) 2004⁴⁹:

A - rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo

B – rybactwo

C – górnictwo

D – przetwórstwo przemysłowe

E – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę

F – budownictwo

G – handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego

H – hotele i restauracje

I – transport, gospodarka magazynowa i łączność

J – pośrednictwo finansowe

K – obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej

L – administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne

M – edukacja

N – ochrona zdrowia i pomoc społeczna

O – działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała

P – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników

Q – organizacje i zespoły eksterytorialne

⁴⁹ *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)*, Dz. U. z 2004 r., Nr 33, poz. 289.